

NAROČNINA
 Celoletna\$2.—
 Polletna\$1.25
 Chicago celo leto \$2.50
 Inozemstvo\$3.00

SUBSCRIPTION
 One Year\$2.00
 Half Year\$1.25
 Chicago one Year .2.50
 Europe\$3.00

EDINOST

OD BOJA DO ZMAGE

VINCIT OMNIA VERITAS

BODES ZMAGAL EDINO V TEMNEM JUBOJ

SI DEUS NOBISCUM QUIS CONTRA NOS

PISARNA
 1849 W. 22nd St.
 Chicago, Ill.
 Telephone: Canal 98.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVIČO

Sloga jači

Nesloga tlači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO ILLINOIS, UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Naslikal
 J. J. JERICH

VOLUME VI. LETO SREDA 8. DECEMBRA 1920. ŠTEV. (NO.) 69.
 Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burlison, Postmaster General.

SIMON GREGORČIČ:

SOČI.

Krasna si, bistra hči planin,
 Brdka v prirodni si lepoti,
 Ko ti prozornih globočin
 Nevihte temne srd ne moti,
 Krasna si, hči planin!
 Tvoj tek je živ in je legak,
 Ko hod deklet s planine;
 In jasna si ko gorski zrak,
 In glasna si, kot spev krepak
 Planinske je mladine, —
 Krasna si, hči planin!
 Rad gledam ti v valove bôdre,

Valove te zeleno-modre:
 Temna zelen planinskih trav
 In vedra višnjevitost višav
 Lepo se v njih je zlila;
 Na rôsah sinjega neba,
 Na rôsah zelenih gora
 Lepôto to si pila, —
 Krasna si, hči planin!
 Ti meni si predraga znanka!
 Ko z górskih prišumiš dobrav,
 Od dôma se mi zdiš poslanka,
 Nesoča mnog mi ljub pozdrav, —
 Bog sprimi te tu sred planjav!...
 Kako glasno, ljubo šumljaš,
 Ko sred gora še pot imaš!
 A ko pridereš na ravnine,
 Zakaj te živa radost mine?
 Kaj trudno ležeš in počasi,
 Zakaj so tožni tvoji glasi?

Teško se ločiš od hrbov,
 Zibelke tvojega valovja?
 Mar veš, da tečeš tik grobov,
 Grobov slovenskega domovja?
 Obojno bôl pač tu trpiš!
 V tej bôli tožna in počasna,
 Ogrôdna solza se mi zdiš,
 A še kot solza — krasna!
 Krasna si, bistra hči planin,
 Brdka v prirodni si lepoti,
 Ko ti prozornih globočin
 Nevihte divje srd ne moti!
 Pa, oh, siroti tebi žuga
 Vihar grozan, vihar strašan;
 Prihrumel z gorkega bo juga,
 Divjal čez plôdno bo ravan,
 Ki tvôja jo napaja struga —
 Gorje, da daleč ni ta dan!
 Nad tabo jasen bo oblok,

Krog tebe pa svinčena toča,
 In dež krvav in solz potok,
 In blisk in gróm — oh, bitva vroča!
 Tod sekla bridka bodo jekla,
 In ti mi boš krvava tekla:
 Kri naša te pojila bo,
 Sovražna te kalila bo!
 Ta krat se spômmi, bistra Soča,
 Kar gôrko ti srce naroča:
 Kar bođe shranjenih voda
 V oblakih tvojega neba,
 Kar vôle v tvôjih bo planinah,
 Kar bođe v cvetnih je ravninah,
 Tačas prodvri vse na dan,
 Narasti, vskipi v tok strašan!
 Ne stiskaj v meje se bregov,
 Srdita čez branove stopi,
 Ter tujce, zemlje-lačne, vtôpi
 Na dno razpenjenih valov!

REV. KAZIMIR ZAKRAJŠEK:

A TI NATO SI POZABILA...

O, kaj ti je, preljuba Soča,
 planinska krasna, brhka hči,
 da si naenkrat tak otožna
 in solzne tvoje so oči?

Prodani smo, prodani, Soča!
 in z nami si prodana ti!
 Glej, tvoj nesrečni rod je padel
 v krute suženjske vezi.

A ti na to si pozabila!
 Sovražni kleti laški rod
 z valovi nisi potopila, —
 gorje vse naše je od tod!

Krivicu strašno nam storjeno
 oj, Soča mila, ti maščuj!
 Dokler ob tebi ne bo rešen
 naš narod, — Soča, ne miruj!

Zakaj naenkrat se valovi
 tako otožno ti vale?
 Kje tvoje bajno žuborenje,
 kje tvoja sreča je, oj, kje?

Naročil ti je nekdanj pesnik,
 ko se za narod svoj je bal,
 ne veš li več? si pozabila?
 Nalogo sveto ti je dal:

Prihrul zato je v zemljo našo
 in vklenil v suženjske vezi,
 zabodel nož v srce slovensko,
 da spil bi našo srčno kri.

Krivica res se je zgodila:
 vklenili v sužnost so naš rod,
 a še živi nad nami Oni,
 ki narodov je vseh Gospod!

O, da. Le plakaj, plakaj, Soča!
 Le plakaj, krasna hči planin!
 Oj, skrij se iz površja zemlje,
 oj, skrij se tužna v dno globin!

“Ta čas pridvri vsa na dan!
 narasti, vskipi v tok strašan!”
 tako je pel,

Nad tvojimi valovi, Soča,
 zastava tuja zdaj vihra,
 bregove pa zaslužjen narod
 namaka z morjem ti solza!

Krivicu maščevalec vsake,
 prav vsake bil je do sedaj.
 Samo krivica tale naša
 nemaščevana ostane naj?!

Oj skrij se Soča da ne vidiš
 boli, neizmerne gorja,
 ki muči, trga kakor jastreb
 slovenska danes vsa srca!

“Srdita čez bregove stopi
 ter tujce, zemlje lačne vtôpi
 na dno razpenjenih valov!”

Oj, šumi, šumi, šumna Soča!
 Iz svojih vskipi zdaj bregov!
 Vsaj zdaj sovraže klete utopi
 na dnu razjarjenih valov!

Ne, ne! Oj, Soča, šumi, šumi!
 Tolaži bednih sužnjev rod!
 Govori, mu, da lepše dneve
 svobode zanj ima Gospod!

IZ SLOVENSkih NASELBIN

Sheboygan, Wis. — Naj nekoliko pojasnim, kako se imamo v naši naselbini! Pretekli teden smo se prav veselo nasmejali, imeli smo namreč zabavo v cerkveni dvorani. Priprčan sem, da je bil vsak vesel, kdor se je udeležil. Ali ni prijetno, če se farani tako skupaj snidemo in se poveselimo? Res je, da se nekaj zapravi, ali kaj to? Saj podpiramo svojo lastno hišo božjo. Menim pa, da še nihče ni radi tega ubožal, če je podpiral cerkev. — V nedeljo, dne 28. nov. smo imeli v svoji sredi znane kitajskega misijonarja o. Veselka Kovača. Vsak izmed nas si bo dobro zapomnil, kaj so nam pripovedovali o nesrečni kitajski deželi, ki je še skoraj vsa poganska. Ker se vračajo nazaj na svoje misijonsko delo, jim želimo srečno pot in veliko vspeha med Kitajci.

Kako pa je kaj glede dela, bo morada kdo vprašal. Odkrito povem, da se delo tukaj sedaj prav težko dobi. Tudi plače so začeli tukaj zelo zmanjševati. Zato nikomur ne svetujem, zaradi dela sem hoditi.

V adventu smo že, bele odeje pa narava le še nima. Pričakujemo jo pa vsak dan. Kar nenadoma nam jo bodo poslali po ekspressu. No, potem se bomo pa zopet vsi skupaj zaljubili v — peč.

Na uho Vam povem, da se pri nas zopet nekaj pripravljajo. V kratkem bomo imeli v naši cerkveni dvorani drugi zabavni večer. Kakor sem že omenil, smo imeli dne 21. in 25. nov. prijetno domačo zabavo, za kar gre v prvi vrsti čast vsem tistim ženam in dekletom, ki so skrbele za prigrizek in gorko pijačo. Nadalje se moramo zahvaliti Suša. Co., ker so nam napravili tako veliko klobaso, da smo skupili zanjo nič manj kakor \$30.00. Razen tega so nam dali še več basketov, napolnjenih z raznovrstnimi klobasami. Enako hvala vam vsem, ki ste prišli v obilnem številu in ste žrtvovali vsak po svoji moči. Ves dobiček je bil namenjen za cerkveno blagajno.

Kar se tiše poročil iz naše naselbine, ki sem jih bral v koledarju A. M., bi želel, naj dotični poročevalec popravi, kar je pisal o 'nekatoliških' društvih. Mislim namreč, da taki društveniki in društvenice, ki podpirajo cerkev, skrbijo za njen napredek in sami opravljajo vse cerkvene dolžnosti, niso nekatoliški in taka društva niso nekatoliška. Zakaj bi morali biti ločeni ravno v naši naselbini? Ali nam ne škodi to v vsakem oziru? Ako poročevalec ne ve, kako bi to popravil, naj pride k meni, jaz mu bom rad pojasnil.

Pozdrav vsem čitateljem katoliških listov "A. M." in "Edinosti!"
Jacob Prestor.

Barberton, Ohio. — Božič je pred vratmi. Vsak, tudi tisti, ki je že pozabil na vero, ne more pozabiti spominov iz mladih let, kako je praznoval božične praznike v starem kraju. Vsak se še spominja jaslic, pastirčkov, polnočnice in vedno lepe pesmi, ki smo jo slišali na ta dan: "Sveta noč, blažena noč...". Gotovo si tudi mnogo rojakov v Barbertonu želi, da bi še slišali to pesem. Božič bo skoro tu, te sladke pesmi pa le ne bomo slišali. Sem ter tja bo kak rojak na sveti večer govoril: "Da, da, jutri bo pa treba iti v cerkev, na ta dan se "šika" iti." Razni predali se bodo odpirali, da iz dajo skrivnost, kje se nahajajo tiste presnetne mašne "bukvece". Ker jih pa le ne bo mogoče najti, se bo slišalo: "Hej, ta stara, kje so vendar tiste mašne bukvece? Saj se mi zdi, da so bile še pri hiši zadnje veliko noč." Pa bo prihitela skrbna žena in posegla v skriti kotic, kjer ima spravljene vse take in podobne stvari za "silo" in če bi gospod prišli z Bogom. "Veš", se opravičuje, "če ne bi skrivala, bi mi vse otroci raznesli." Šli bomo v cerkev, ki bo ta dan natlačeno polna. Večina ne bo niti pred oltar videla, stala bo kje

za vratmi. Vsak pa bo gotovo videl mežnarja s posodico za denar, ker ta je tudi od "foreignerjev" dober, čeravno ni njihov jezik zanič in ni vreden, da bi se slišal v njihovi cerkvi, dasi so tudi v našem mestu duhovniki, ki ga znajo dobro govoriti. Slišal bo rojak oddaljen glas duhovnika, ko bo pridigoval in besede "Thee in the manger" mu bodo večkrat prišle na ušesa, pa jih ne bo razumel. Slišal bo tudi petje, angleško seveda ali pa slovaško, če bo šel v slovaško cerkev; jo; to petje bo močno grmelo, ker poje cela cerkev skupaj, drugače pa je podobno žalostnemu enakomernemu počasnemu žaganju. Rojak bo postal top in bo pozabil, da je v cerkvi. Spomini ga bodo povedli tja čez široki ocean, tja v njegovo milo domovino, kjer je nekdanj poslušal veselo zvonjenje, veselo in lepo slovensko petje, kjer je gledal vesele ljudi, in kjer je vsak božič res tako lepo izgledalo, kakor bi se res na ta dan vselej na novo rodilo dete, ki je prineslo na svet ljubezen. V njegovem premišljevanju ga bo zmotil val ljudi ob koncu maše ter ga porinil ven skozi vrata na ulico, in sicer tako nenadoma, da se še prekrizati ne bo imel časa. — Takzen bo naš Božič v Barbertonu! Kdo je kriv, da nimamo lepšega božiča? Da, kdo je kriv, da poldrugsto slovenskih družin niti na ta dan ne bo imelo pridige v svojem jeziku? O tem bom že še pisal o priliki, za zdaj pa povem samo to, da ljudstvo ni krivo tega. Seveda, gotovo ste slišali, kako neolikani, brezbožni in neizobraženi ljudje so v Barbertonu in da niso vredni svojega duhovnika. Ali to ni res. Tudi jaz sem že videl več slovenskih naselbin po Ameriki in povem tukaj, da tako pri jasnih ljudeh, kakor so ravno v Barbertonu, še nisem videl nikjer. Le pojdite v katerokoli slovensko hišo, katoliško ali nekatoliško, pa se boste prepričali, če govorim resnico ali ne!

A. Okoliš.

Gilbert, Minn. — Spoštovani g. urednik: — Priobčite, prosim, to pismo v "Edinosti". Pred par dnevi sem ga dobila iz starega kraja od nove Štife pri Sodražici, kamor sem pred nekaj časa poslala malo svotico denarja, ki sem ga nabrala med ameriškimi rojaki. Denar, ki sem ga poslala po "Edinosti", je prišel hitro na določeno mesto in je bil takoj izplačan. Zato priporočam vsem rojakom, naj pošiljajo svoj denar v stari kraj potom "Edinosti" ker tukaj bodo najboljšje postreženi.

Frances Tanko.

Spoštovana g. Franciška Tanko! Dobili smo, hvala Bogu, za Novo Štifo nabrani denar \$65.000 od uredništva "Ave Maria", t. j. od P. Jeronima Knoblarja iz Čikage. Tukaj smo zamenjali en dolar za 74 kron in vse skupaj zneso 4750 kron. Opravili smo na Vaš namen 10 sv. maš, drugo pa smo porabili za cerkev, ki ima letos silno veliko stroškov — imamo pa še štirideset tisoč dolga. Tukaj je namreč strašna draginja. Cerkev smo morali prekriti, ker je povsod zamakalo — dali smo samo za žeblje 5.000 kron. Sedaj bomo pa še cerkev lepo poslikali, kar bo brezplačno naredil naš pater Blaž Farčnik, le barve moramo kupiti. Sami si ne bi upali tega podstopiti, ko se ne bi zanašali na dobrotnike. — Vedeli smo, da imajo ljudje silno zaupanje do Matere Božje pri

Novi Štifti, in da bodo njeni častilci še podpirali njeno svetišče, zato se nismo ustrašili nobenih stroškov. Ker pa je tu silna draginja in so ljudje močno ubožali, ko je denar skoraj popolnoma propadel, si ljudje komaj preskrbijo potrebno jed, obleke pa si že ne morejo kupiti. Ta nesrečna vojska nas je spravila na bežakalo. Naša uboga Jugoslavija si kar ne more pomagati iz dolgov. Ljudstvo kar sili v Ameriko, mi frančiškani bomo šli pa za njimi, tukaj ne moremo več shajati. Hvaležni bi Vam bili, če bi nam mogli poslati za kako sv. mašo; tukaj pri Novi Štifti bomo vse v redu opravili.

V pismu ste nam napisali imena tistih, ki so darovali. Škoda, da Vas ne poznamo. Tukaj ljudje sprašujejo, kdo je poslal, pa jim ne moremo povedati, ker je več enakih imen. Mi frančiškani smo pri Novi Štifti šele šest let, pa ne poznamo onih, ki so šli prej v Ameriko, preden smo semkaj prišli.

Prav lepo se vsem zahvaljujemo. Naj Mati Božja tisočkrat vse povrne z bogatimi obrestmi! Sporočite vsem iskreno zahvalo za to veliko dobroto! Vsak dan molimo za Vas pri Materi Božji. Bog daj Vam vsem sreče in zdravja, pa se še kaj spomnite svoje uboge domovine! Mi se Vas ne upamo nič več nadlegovati, vendar so še nekateri tamkaj, ki so še obljubili, da bodo kaj dali. Štirideset tisoč dolga je komaj 400 dolarjev ameriškimi. Mi ne moremo izplačati, — ko bi vsaj še nekaj mogli dobiti. — Najbolj se pa zahvaljujemo Vam, ki ste se toliko trudili in ste denar nabrali. Prepričani smo, da ko bi se ne bili Vi potrudili, bi morda ne bili nič dobili ali pa vsaj toliko ne. Zato Vam vsa čast! Mati Božja Vam bo že vse bogato poplačala. Če pridete še kaj v domovino, pa se boste sami prepričali, kaj smo dobili in kaj smo pripravili v cerkvi. Z Bogom!

Prav lepo Vas vsi pozdravljamo, Vas in vse tukajšne domačine, zlasti pa jaz

udani

P. Ambrozij Remec,
predstojnik.

Novi Štifta, dne 31. avg. 1920.

V Indianapolis, Ind. se začne v petek, dne 3. decembra 4ournna pobožnost, ki se bo končala v nedeljo, dne 5. t. m. zvečer. Pridigoval bo Rev. Jeronim Knoblar OFM. iz Chicage.

Glasilo K. S. K. J. se je preselilo s preteklim tednom v Joliet, Ill. S tem je odšel tudi njega urednik, Mr. Zupan iz Chicage. Mr. Zupan ni bil sicer naš prijatelj že od nekdanj. Ven dar resnici na ljubo moramo priznati, da je bil Mr. Zupan jako delaven mož v Chicagi in je skušal pomagati svojim rojakom, kjer je mogel. Pomagal je rojakom pri dobivanju državnih papirjev in tudi drugače, kakor in kjer je bilo treba. Bil je delaven tudi v društvenem življenju. Pomagal je prirediti več iger raznim društvom. Želimo mu obilo sreče v Jolietu! Da se je "Glasilo" preselilo tja, je bilo edino pravilno, kajti tja tudi spada.

Chicago, Ill. — Na letni seji društva sv. Stefana, števil. 1. KSKJ., se je vnela živahna debata, naj li društvo pristopi k centrali za skupno bolniško podporo ali ne. Končno se je članstvo vendar prepričalo, da je

centralizacija v resnici nekaj, kar pomenja v velikem obsegu uspeh in napredek za celokupno Jednoto.

Chicago se je v tem oziru žrtvovala v korist manjših društev ter stem pokazala, da ji je v resnici mar napredek celokupne Jednote. Pričakovati je, da se društva tudi po drugih naselbinah, ki so do sedaj nasprotovala centralizaciji, pridružijo skupni bolniški centrali. Le na ta način bo naša slavna Jednota postala prava mati, da bo vsakemu izmed nas enako otirala soze v času potrebe in nesreče. Tako je bratsko in taki moramo biti, ako se hočemo imenovati sobratje med seboj.

— Ob enem so se vršile na tej seji letni volitve za novi društv. odbor a leto 1921. V novi odbor so bili izvoljeni sledeči:

Predsednik: A. Kremesec,
Podpredsednik: Leo Mladič,
Tajnik: L. Bobich,
Zapisnikar: J. Jerich,
Blagajnik: Frank Grill,
Zastopnik: John Zefran,
Nadorniki: J. Gradišar, Joe Perko in J. Župančič,
Maršal: J. Sluga.

Kakor je razvidno, so v novem odboru dobri možje, katerim smemo društveno vodstvo najboljše zupati. Z bratsko medsebojno ljubeznijo se bodo prešle vse ovire, ter gotovo dospelo k napredku društva in Jednote.

Chicago, Ill. — Mr. in Mrs. Kushar sta dobila iz Californije od vojaške komande žalostno vest, da je bil njunin sin Mirko, vojak, mornar strica Sama, operiran na slepiču in da leži nevarno bolan v vojaški bolnišnici na Mere otoku pri San Franciscu. Vojaška oblast jih redno obvešča o sinovem stanju. Vendar pravijo vsa dosedanja poročila, da je stanje bolnikovo zelo kritično. Mr. in Mrs. Kushar želimo, da bi kmalu prejela veselo poročilo, da je sin izven nevarnosti. Mirko Kushar je odšel prostovoljno nazaj k vojakom, potem ko je odslužil svojo vojaško dobo za časa vojske.

Chicago, Ill. — Minuli teden sta bile zopet dve veliki bitki med našimi društv. V torek dne 30. novembra je napovedalo društvo Danica boj Mladeniškemu klubu, pri katerem je bil zopet klub poražen v dveh igrah, pri tretji se mu je vendar posrečilo, da je po dolgem času zopet enkrat zmagal. Ne vem, koga bi dolžili, da je Mladeniški klub, ki je nosil zastavo in prvenstvo minulo sezono, letos tako nazadoval, da je bil do sedaj zadnji. U-

pamo pa, da se bo vzdignil in prišel na prvo mesto predno bo konec letošnje sezone.

Zadnje soboto sta se borila društvo sv. Jurija in društvo sv. Stefana, približno oba društva sta se držala enako, vendar je društvo sv. Stefana naposled zmagalo.

Izid bitke zadnjega torka:

Društvo Danica:
M. Koscak 137..176..121
F. Bicek 169..168..162
A. Kovtar 181..170..199

..... 487..514..482

Mladeniški klub:

J. Koscak 152..149..187
J. Zefran 149..138..158
F. Merlak 130..176..142

..... 431..463..487

Izid zadnje sobote:

Društvo sv. Jurija:
A. Gregorich 170..192..116
F. Grill 157..200..113
A. Glavach 151..142..146

..... 478..534..375

Društvo sv. Stefana:

J. Terselich 174..145..137
S. Kosmach 174..145..165
J. Korenčan 198..144..178

..... 546..434..480

Ata Sakser so se ze tako prevzeli radi poklonov, ki jih dobivajo od raznih klerikalnih strani, da si domišljujejo, da smejo že prevzeti službo ober-mežnarja po slovenskih župnijah. Sedaj bo torej moral vsak slovenski župnik najprej vložiti kolekovano prošnjo pri njega cesarskemu veličanstvu ata Sakserju, če sme sprejeti kakega mežnarja, koga sme sprejeti, kako delo mu sme dati, če sme mežnar sveče nažgati i. t. d. — Hura! three cheers za našega obermežnarja Franka Sakserja!

JUGOSLOVANSKI KONZULAT NAZANJA,

naj se Jugoslavani, ki prebivajo po državah: Alasca, Arizona, California, Colorado, North Dakota, South Dakota, Hawaii, Idaho, Porto Rico, Texas, Utaie, Kansas, Montana, Nebraska, Nevada, New Mexico, Oklahoma, Oregon, Philippines, Washington, Wyoming, v vprašanji, ki se tičejo potnih listov, overovljenja (legalizacija) dokumentov in v zapuščinskih zadevah osebno ali pisмено obračajo na:

CONSULATE
of the Kingdom of the
SERBS, CROATS & SLOVENES
244 Kearny St.
SAN FRANCISCO, CAL.

ROJAKOM V SHEBOYGAN, WIS.!

Kadar želite poslati denar v staro domovino se obrnite na rojaka

MIHAEL PROGAR

1621 N. 9th STREET SHEBOYGAN, Wis.
Varno in zanesljivo pošilja denar v stari kraj, vsaka pošiljatev je jamčena.

Za Božične Praznike

V zalogi imamo krasne "jaslice" v velikosti 9 X 10. cena \$1.00
Imamo tudi vsakovrstne razglednice po 5c., in 10c. komad.
Pišite na:

"EDINOST"

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

C. STUART & SON,

Ima v zalogi vedno mehki in trdi premog in vsako vrstne drva za kurivo. Premog prodaja na tone in v vrečah. V slučaju da se selite, Vam najceneje prepelje pohištvo. On Vam je na razpolago za vse slučaje. Kadar ga potrebujete pridite na:

Pokličete ga lahko po telefonu: 1657 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.
Roosevelt 7524.

SOCIALIZEM.

(Nadaljevanje.)

Piše Rev. J. C. Smoley

Vprašanje: Kako stališče zavzema socializem napram farmerjem?
Odgovor: Socializem je farmerjev največji sovražnik.

Kakor smo videli zgoraj, razvil se je socializem iz slabih razmer v industriji in tovarnah. Početkom se je pečal socializem samo s temi razmerami in iskal pristašev med delavskimi vrstami po tovarniških okrožjih. Ker je pa farmer ali kmet tu mnogo trpel vsled socialne bede zadnjih časov, morali so se socijalisti, "rešitelji ljudstva" pečati tudi s socijalnimi razmerami farmerja in gledati, da jih pritegnejo v svojo stran. Razun tega so pa tudi jako potrebovali "glasove svojih bratov po kmetih" — po deželi —, da bi tako povečali svojo mloč. Farmer je socijalistom vsled življenjske neobhodno potrebe, ako hočejo s stavkami in revolucijami kaj doseči. Socijalistični agitatorji morali so toraj na deželo na kmete — "loviti" kmete. . . . Posluževali so se pričetkom istih sredstev, kakor pri delavcih. "Ljubi moj farmer, ti moraš izkrjaveti, ti moraš biti uničen, ako boš še dalj časa moral ostati pod gospodarstvom kapitalizma. Vas male farmerje bodo veliki farmerji kmalu požrli. Edina rešitev za vas je socializem, ki bo izročil vsa posestva, vse imetje "družbi", da preneha zasebna lastnina." Seveda so agitatorji s tem načinom goljufali sami sebe; farmerji niso šli na limanice. Niso pomislili, da so razmere glede farmerja popolnoma drugačne kakor pa pri industriji. Pri obrti, pri delavstvu se je seveda prepogosto zgodilo, da je veleobrtnik, veleindustrijalec uničil malega obrtnika in trgovca. Veleindustrijalec je pač lahko porabil stroje in imel tako ogromne dobičke, ker je delo lahko razdelil. Pri farmerjih je pa ravno narobe. Če tudi rabi farmer stroje, je vendar v rabi omejen; veliko je dela, ki mora biti neizogibno storjeno z rokami. Delo se v tovarnah razdeli na razne čase, kar pri farmerju vsled vremena ni mogoče. Čevlje dela tovarna pri lepem in slabem vremenu; farmer pa potrebuje za svoje "izdelke" (produkte) gotov čas, gotovo

vreme za setev in za žetev. Kaj mu pomaga, če bi imel še toliko delavcev ob času mlačve, pa mu nagaja dež? Kolikokrat se prigodi posebno tu po Dakoti, da mlatijo še okoli Božiča? Skušnja pa tudi uči, da ravno farmer najslabše obdela svojo zemljo, ki jo ima največ; mu pač primanjkuje časa, da bi vse zoral, posejal in dobro obdelal. Vsled tega se je kmetijstvo malemu farmerju vedno še bolj izplačalo, kakor pa velikim farmerjem. In ako je farmer poskusil po zgledu veleindustrijalec obdelati zemljo, je bil kmalu uničen, zakaj redni, stalni dobiček je izostal. In tako je prišlo ravno nasprotno od tega, kar so farmerjem hoteli natveziti socijalistični agitatorji: mali farmer ni izginil, pač pa so se velike farme razkosavale v manjše. Malih farmerjev je vedno več in več, počasi sicer; draginja in vojna farmerstva nista uničila. In še veliko bolj bi se mali farmerji povzpeli, ko bi jih ne tlačili veliki davki, ogromne obresti. Tu bi socijalizem lahko pomagal, pa noče. On noče male obrti, on noče tu zasebne lastnine, ampak on hoče izročiti posestva družbi (!), oz. državi. Stroški te "družbe", oz. države so pa samoobsebi umevno ogromni. Skušnja zadnjih časov nam kaže, da je bil farmer, če je bil dobro poučen, vedno nasprotnik socializma. Vide ti je to lahko v Evropi, kjer je le malo socijalistov med kmeti; videti je to tudi po Ameriki, kjer najdemo med drugorodci, na pr. Nemci, Angleži, Švedi, Norvežani presneto malo socijalnih demokratov. To so uvideli tudi socijalistični agitatorji, zato so pa sklenili, da dobe "neumnega kmeta" — farmerja, na drug način v svoje mreže. V prvi vrsti imam tu v misli razmere po državi Severna Dakota. "Socijalistično medicino treba dajati farmerjem v homeopatičnih dozah (to se pravi: v njim primernem načinu), sicer bo farmerja ukončala", je rekel jeden agitator. Izdali so radi tega parolo, da pravih, resničnih ciljev socijalne demokracije farmerjem ne povedo, da jih zataje. Najprvo se seveda ni smelo reči farmerjem, da jim bodo vzeli zemljo, ker farmer pač ljubi svojo grudo. Obljubljati jim pač treba, da bodo zboljšali njihov položaj. Toda s temi obljubami niso mislili resno. Ko bi hotel socijalist po-

magati farmerju, bil bi samega sebe v obraz. Da bi socijalist delal po 12, 14, v potrebi celo 16 ur na dan!! Kdo vrjame to? Tu je in ostane samo dvoje: **ALI — ALL.** — Ali pomagajo socijalisti farmerstvu in mu izboljšajo njegov položaj, dobro! Potem naj pridejo in delajo po farmah, mesto da pošiljajo I. W. W. agitatorje v čas žetve, košnje itd. po farmah. Ako pomagajo, farmer bo več produciral, in cene življenjskim potrebščinam bodo padle. Opušiti mora socijalist svoj evangelij o zasebni lastnini, zavreči ga mora. Ako pa farmerja pridobi za svoj evangelij, potem pa njegovega položaja ne bo zboljšal, ker je proti zasebni lastnini. Ako pa uniči zasebno lastnino, ako pretvori malo obrt v veleobrtno, male farmerje v vele-farmerje, potem škoduje farmerstvu in ga bo v kratkem uničil, kar nam zgodovina jasno kaže. In to naj bi si slovenski farmerji, ki vedno kriče o "napredku", dobro zapomnili. Premislijo naj le svoje lastne razmere! Njihova farma naj se izroči družbi . . . zasebna lastnina naj se odpravi itd., pa bodo videli, kako jih socializem vodi za nos! Ostaja toraj dvoje: Ali farmer z zasebno lastnino in NIKAKEGA SOCIALIZMA, — ali pa socializem brez zasebne lastnine — potem bo pa farmer tudi izginil. Zato ostane vedna resnica: **Socijalizem je bil vedno farmerjev sovražnik.**

Kakor se kaže, postaja naš slavni iznajditelj Tomaz Edison otročji, kar dokazuje, ko pravi, da je iznašel način, kako bomo mogli telefonirati v večnost.

Krasna darila za Božič brezplačno nikjer drugje kot pri nas. — Pridite se prepričati! —

JOHN GOTTLIEB,
1821 WEST 22nd STREET
Chicago, Ill.
Tel.: Canal 3073.

TO IN ONO.

By the way: Kje je pa milijondolarski fond, ko so Italijani še vedno v Trstu? Povejte gospodje rdečkarji! To bi bilo jako zanimivo izvedeti za tisoče onih, ki so vam cele liberty bonde dali!

Veliko vprašanje je nastalo: ali naj možem prepovemo kaditi, ali pa dovolimo ženskam. Kaj hočemo rajše? Volivno pravico že imajo!

Nekatere ženske se bahajo, koliko prihranijo sedaj pri kratkih krikih. Tega pa ne povedo, koliko zapravijo pri dragih nogavicah.

Ko bi sinovi doma stariše tako ubogali, kakor ubogajo na ulici svoje tovariše, bi se noben oče ne pritoževal nad sinom.

Optimist je oni, ki se veseli tudi takrat, ko je nesrečen. In pesimist je žalosten tudi takrat, ko je srečen.

Slavnemu občinstvu priporočam, svojo dobro trgovino s železnarijo. V zalogi imam najboljše peči, katere se greje z oljem, plinom in tudi take za premog. V zalogi imam tudi raznovrstno orodje za vse rokodelske stroke. — Kadar potrebujete kaj takega, pridite k meni in boste najboljše postreženi.
F. M. NILLES,
1842 W. 22nd St., Chicago,

VPRAŠALNI KOTIČEK.

Vprašanje: Ali res ni greh, ako se krade kompaniji? Jaz vidim, da ko pridejo karo s premogom, si ga Slovaki hitro naneso polne "šande". Rekla sem neki slovaški ženski, da je to greh, pa je rekla jezno: kompaniji krasti ni greh.

Odgovor: Seveda je slovaška ženska v popolni zmoti. Krasti je greh, pa naj bo to ali posameznemu ali kompaniji, ali revežu ali bogatinu. Kdor vzame kar ni njegovega brez dovoljenja onega čigar je, on krade. Velikrat se res izgovarjajo ljudje, češ vsaj je bogat, jaz sem pa revež, ali kakor ta slovaška žena: "kompaniji krasti ni greh". Vendar s tem se samo slepi vest, kajti vsakdo ve, da je to tatvina.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Novi Severov Almanah za leto 1921 je izšel. Dobite ga pri svojem lekarju. Ne stane nič. Če ga ne dobite, nam pošljite in priložite za 2c poštne znamke.

Varujte svoje otroke pred vznemirjajočim zimskim kašljem, ki jih vedno

SEVERA'S Cough Balsam

(Preje Severov Balsam za pljuča. Povzroči naglo odpuščanje, dela dihanje lažje in naravno in prepreči razvoj komplikacij. V dveh merah, 25c in 50c.)

Navadni kašelj, ki ni takoj ustavljen, lahko povzroči resne bolezni, toda

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

(Severovi Tableti proti prehladu in gripji) so zanesljivi za odpuščanje pri prehladu v kratkem času, odvajajo resne posledice in preprečijo gripo ali influenco. Po vseh lekarnah. Cena 30c.

W. F. SEVERA CO.,
CEDAR RAPIDS, IOWA

Pameten je ta, kdor hrani!

— Kako dolgo bomo zdravi in zaposleni, tega nihče ne ve, to ve samo bodočnost. Premislite, kako dobro bo enkrat za Vas in kako boste hvaležni samemu sebi, ako si kaj prihranite za slabe čase. —

— Kadar pa vlagate v hranilnice svoj denar, tedaj pazite, kam boste vložili svoj težko zaslužen denar!

— Vlagajte svoj denar v varne in zanesljive banke, kjer Vam ne bodo dajali samo obresti, ampak tudi garancije za Vaš shranjeni denar!

Ta priliko pa Vam nudi:

METROPOLITAN STATE BANK

Ki je pod državnim nadzorstvom in zelo zanesljiva

Njen kapital je: \$200,000.00

Njen prebitek je: \$.45,000.00

Posluje na:

2201 WEST 22nd STSEET,
CHICAGO, ILL.

Bančne uradne ure so:

Pondeljek, Sreda, Četrtek in Petek:
od 9. A. M. - do - 4 P. M.
Torek in Sobota:
od 9. A. M. - do - 8.30 P. M.

PRAVA ŽELEZNIČARSKA URA.
POZLATENA, KRASNO UREZANA, 21 BISEROV IN JAMCENA ZA 25 LET. — Samo \$10.75 ZA KRATEK CAS.

Samo enkrat v življenju imate lepo priliko dobiti tako krasno ponudbo, katere se vam daje. Pomislite uro, ki je vredna \$25 ki je prava železničarska ura, more vsako dobiti samo za \$10.75. Ura, katero naše slika, je pozlačena (gold filled), krasno urezana in trpežna, ima 21 bisero v švicarsko kolesje in je garantirana za 25 let. Te ure so znane po svetu kot najboljše in kažejo čas do minute natančno. Vsi sprevedniki in mašinisti po železnicah

rabijo te ure in vsi vlaki grede po teh urah. Kdor boče imeti dobro uro in biti zadovoljen mu svetujemo, da si kupi to uro in nikdar ne boste obžalovali. Te ure se prodajajo za visoke cene, toda mi hočemo prepričati občinstvo, da go samo naše ure najboljše za najnižje cene zato smo sklenili, da jih bomo prodajali za kratek čas samo po \$10.75. Ako bi ne bili zadovoljni s to uro, ko jo boste dobili, jo lahko vrnete takoj in mi vam bomo vrnili vaš denar.

Zastoj: Kdor iztrže ta oglaš in ga pošlje nam, skupaj z naročilom, dali mu bomo popolnoma zastoj krasno verižico in pino za zavrtnico. Ne pošiljaj denarja naprej, izreži samo ta oglaš in nam pošlji 25 centov za poxiljatev in poštino. Plačal Bodeš za Blago, ko ga bodeš dobil domov na svoj dom. Hiti in pošlji svoje naročilo takoj predno grede cene uram gori. Pišitakoj na:

VARIETY SALES COMPANY
1016 Milwaukee Ave., Dept. 10 H. Chicago, Ill.

EDINOST.

Neodvisen dvotednik jugoslovanskih delavcev v Ameriki.

NASLOV:

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Weekly and Semi-Weekly in alternate Weeks by Slovenian Franciscan Fathers 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

ŽIV MRLIČ.

Kako žalostni so časi, skozi katere gre pravkar naš narod! In ti dnevi so toliko tužnejši, ker so nam prišli tako nepričakovano! Ker so nam prišli v sredi novih nad in novega veselja, ki smo ga imeli nad dobljeno svobodo.

Take lepe nade smo imeli! S tolikim veseljem smo slavili zmago zavezniškega orožja! S tolikim slavljenjem smo slavili vstajanje naroda! Aleluja! Aleluja! je odmevalo po naših slovenskih srcih.

Na! Tu pa na enkrat tolika žalost!

Šla je naša Koroška!

Šlo je naše Primorje!

Zaprlji so nas v ječo!

Za beračico pred polentarskimi vrati so naredili hčerko narodov, milo našo mater Slavijo. Pri vratih Italije bo beračila in čakala, da pade kaka drobtinica z njene mize. Pri vratih Italije bo stala in prosjčila milosti od tega, kar so ji ukradli. Koliko brc bo tukaj dobila! Stanje berača je pač beraško.

Da še več, nož so ji porinili v srce! Kar so storili s Poljsko pred nekako 160 leti, to so storili letos 12 novembra z našo materjo Slovenijo. Razkosali so jo, da jo bodo uničili.

* * *

Toda ko stojimo ob žalostnih razvalinah našega lastnega naroda, uhaja nam naše oko tje na skrajno severno zapadno Evropo, tja na otok "naroda mučencev" — na Irsko.

Tudi tam vidimo mal katoliški narod, kakoršen je naš, kako se zvija v smrtnih težavah pod kruto peto kletega sovražnika, ki ga "potrebuje" za svoje osebne in sebične namene, oziroma ki potrebuje njegove srčne krvi, da se bo pasel od nji, prav kakor potrebuje nas naš sovražni sosed, da si bode "utrdil svoje strategične meje".

Toda kako velikanska je razlika med tema dvema narodoma. Tam vidimo velikanski nadčloveški odpor proti tej peti! Tam lahko rečemo, da vidimo cel narod kot narod junakov. Vzemimo samo slučaj McSwineya in tovarišev. Postijo se prostovoljno do smrti, cele mesece vstrajajo v najhujših mukah, umirajo za najstrašnejšo smrtjo, smrtjo za lakoto, da s tem krepe narodu njegovo voljo za odpor, da mu krepijo njegovo silo, da se ne da zmečkati tej sovražni peti za tilnikom. In ko noče odjenjati ta sovrag, ustanovil si je ta narod popolnoma mirno in zakonito svojo celo samoupravo. Pod peto je! Ječe se polnijo z narodnimi mučenci, pokopališča jih komaj sprejemajo. Ljudstvo strada! — Toda zastoj! Tako silni pritisk sovražnikov do danes še ni uklonil narodne volje. Nasprotno! Kolikor bolj narašča sila pete, toliko bolj narašča tudi narodna odporna sila!

Ko bi se z Irsko zgodilo kaj takega, kakor se je z nami, ali bi ta narod ne smatral vse to za navadno igrabo proti velikanskemu njegovemu boju?

Kdo je toraj kriv, da se nam je zgodila tolika krivica, da smo pa mi bili tako lahko premagani?

Res je, da Giolitti ni prišel v Ljubljano s črnimi rokavicami na rokah in v fraku in ponižno prosil Slovenijo, če mu dovoli, da odtrga tako velik kos njene zemlje. Tudi izdajalski Trumbič ni vprašal nikogar, če sme prodati to, kar ni njegovo.

Toda še mu je pa kdo uprl?...!

Zato je pa gotovo, da zadene krivda tudi narod sam — nas vse! Irska prav te dni najjasneje to dokazuje. Narod se more uničiti, ako se sam da uničiti. Ako se ne da uničiti, ga je nemogoče uničiti, pa naj je tudi najmanjši. Samo ene stvari mu je treba, kar drži sedaj irski narod — narodne močnatosti in neupogljivje volje.

Narodna močnatost in naroda neupogljivja volja se pa udeležujejo v narodnih voditeljih. Ti so nosilci te narodove odporne sile in narodne volje.

Ko bi bil Trumbič mož na mestu, in ko bi bil pravi mož, mož neupogljivje volje, ko bi za njimi bili enako vsi voditelji pravi možje, možje volje, ne bi Italija našla nikogar, ki bi se bil udal, kakor se irski voditelji niso udali. Trumbič bi bil raje stradal do smrti, kakor pa izdal last, pravice lastnega naroda, kakor pa da bi odobril krivico storjeno lastnemu narodu. In kot voditelj naroda, bi je tudi ne smel. Pa je to storil? Mac-Swiney je!

Zato se treznemu opazovalcu vseh naših slovenskih in jugoslovanskih prežalostnih in sramotnih sedanjih homatij takoj pokaže kot glavni vzrok vsega tega: pomanjkanje pravih mož-voditeljev in pa narodna neznačajnost, ki je rodila za ta veliki čas take figa-može!

In to je dejstvo, ki tako globoko zaboli vsakega rodoljuba, ker vidi v tako strašno žalostni sedanjosti samo strašno bodočnost, brez vsake nade na rešitev.

Veliki časi so nas našli majhne, majhne....

Toda zakaj smo majhni?

Zakaj se nismo Slovenci v tem velikem času, v teh tako kritičnih časih, ko se je šlo za naše narodno življenje, za naš obstanek, za našo prihodnost morda za vedno, zakaj se nismo znali braniti? Zakaj nismo imeli velikih mož?

Veliki možje ne rastejo na hruški, da bi se hruška potresla pa bi veliki mož voditelj padel z drevesa. To vemo vsi, kaj ne. Zakaj jih torej nismo imeli? Zato ker jih narod ni rodil. Veliki možje so produkt velikega naroda kot takega.

Kar pogledjmo nazaj v svojo polpreteklo dobro zadnjih trideset let!

Nastopali so med nami možje voditelji okuženih misli, pa še bolj okuženega življenja.

Nastopili so časniki po katerih so ti voditelji kakor stupeni gadje

sikalali in ubrizgavali strup v dušo slovenskega naroda, da so mu jo zastropili, vzeli so mu vse njegove ideale, ki so ga stoletja držali krepko in neomajno na straži svetovne civilizacije kot "antemurale christianitatis" in na poti napredka. Vzeli so mu vero, vzeli so mu moralo. Mesto prejšnjih vzvišenih idealov križa in svobode so mu postavili žensko krilo kot najvišji ideal in na mesto idealov svobode postavili so mu grdega bakha, ječmenovec, pijačo in življenje. Panem et circenses!

Je li mogoče, da bi ostalo tako delovanje brez nasledkov za celoskupen narod? Moremo imenovati take razmere, katere so vladale že dalje časa med Slovenci, naj si bo v Ameriki, naj si bo doma, zdrave? So bile znamenje krepkega narodnega življenja? Prepripi, razdvoj, sovražstva, ščuvanje stanu na stan, notranji prepripi ali niso za narodno telo, kar je razkrajajoči strup za vsak telesni organizem?

Nastopali so možje alla Krek! Koliko je bilo nasprotstvo, kolik odpor proti njemu! Še le zadnje čase, ko je bilo že prepozno, se mu nekoliko priznali. Ko bi bil še danes živ, v tem času bi jim ne bil družega zopet kakor "prokleti far". Toraj ubogi njegov ovratnik je bil več, kot vsa narodna svoboda, več kot naroden obstanek.

Nastopil je škof Jeglič! Da, škof Jeglič! Kako je ta mož dobre hotel narodu! Koliko se je ta mož žrtvoval zanj! Koliko stradal? Je narod to priznal? Narod je dobro videl, kaj in koliko stori ta mož zanj. Saj ni spal. Narod je videl, koliko trpi zato, ker hoče njemu pomagati. Ko bi bil hotel sebi dobro, bi se ne bil izpostavljval tolikemu sramotnjaju, saj se mu ni bilo treba. Praški škof Škerbenski je raje po lovu hoci, pa so ga hvalili.

Ko je brezdomovinska sodrga naščuvala narod nanj, na pr. radi znane rdeče brošurice, najbolj potrebne stvari narodu, ali niste videli še ljubljanske "pobožne dušce" ogorčena nanj kričati pred palače? Da, "Križaj ga! Križaj! Proč z njim! Raje Barabo! Samo tistega ne, ki narodu dobro hoče!"

Koliko so se razni duhovniki mučili po raznih slovenskih župnijah, da bi bili narodu pomagali. Kak ubogi g. kapelanček, lačen je zmrzoval v kaki ječi, ki naj je bila kapelanija, cele noči prečul in žrtvoval za narod, po društvih, za narod trpel, za narod stradal, za narod se izpostavljval preganjanju lastnih predstojnikov ali preganjanju surovih zendarjev in vlade. Ali ni narod videl vseh teh žrtev? tega dela? Videl je! In... Pa je raje kričal s svojimi pohujševavci: "Proč z njim! Prokleti far!"

Ideale so vzeli narodu, zato so mu ostudili moža, ki je mož idealov po svojem stanu. Tako je škof Jeglič, tako je Dr. Krek, tako se številni narodni voditelji postali vkljub vsej svoji nezmerni ljubezni do naroda samo "prokleti farji"....

Proč z njimi! Križaj jih. Daj nam Barabo!

More tak narod roditi velike možje? Oziroma, morejo veliki možje biti veliki pri takih razmerah, pri takem značaju kakega naroda? "Glas vpijočega v puščavi" postanejo.... Narod pa gre svojo pot — v svoj pogin....

"Jeruzalem Jeruzalem, kolikokrat sem ta hotel zbrati, kakor zbira koklja svoja pišča... pa nisi hotel"... Tvoja hiša ti bo prazna puščena!"

* * *

Zakaj smo izgubili Koroško?

Father Meško nam je jasno povedal: V najkritičnejših časih so se v Ljubljani voditelji igrali igro "Vlada" in drug drugega kadili, ob mejah je pa sovražnik delal. Pozneje so pošiljali v najkritičnejše kraje za "voditelje" razne "frakarje", ki so po gostilnah častili na "svojem oltarju", "svojega boga", da se je ljudstvo zgražalo in s studom obracalo od take vlade, od takega naroda, ki pošilja take možje v takem času!

Preje pod Avstrijo smrtni sovražniki in narodni odpadniki so na vislice tirali vsakega narodnega prvobornika in rodoljuba. Sedaj v Jugoslaviji pod novo vlado ko se je dosegla svoboda, proti kateri so ti možje toliko delovali, pa ravno ti možje zopet sede na mehkih zelenih stolcih kot narodni voditelji, samo da so sedaj še bolj naduti in bolj prosti. Moremo pričakovati od takih razmer drugega rezultata?

* * *

Narod so zastropili brezverski voditelji z najpodlejšim materialističnim duhom. S silo so se trudili, da bi bili uničili narodu vsak nekoliko višji ideal. Tako so mu vzeli vso podlago napredka in tudi obstanka. Narod je namreč samo tako velik, kakor so veliki njegovi ideali. Tako se mu vzeli vse življenske sile in ga naredili iz preje tako čilega, krepkega, čvrstega naroda — živega mrliča, zaspanca, ki ga lahko nahujskate proti kakemu "prokletemu farju", proti kakemu napol podrtemu znamenju ob cesti, katerega pa niti najhujši moralni udarec več ne zdrami iz te letargije, iz zaspanosti, v kateri sprejme navadno tudi "gnaden-štos" — "smrtni sunek" samo še kot dobroto.

Prav isto je naredil carizem in nihilizem iz ruskega naroda... Tako je mogoče, da je umazan Židov mogel preslepiti cel tako velikanski narod s takimi neumnimi ideami, ali bolje s takimi idejami na tako neumni in samomorilen način.

Tako je bilo mogoče, da je med nami Jugoslovani, zlasti Slovenci in Hrvati enako, da so v tako velikem času starini napadali mladine, da so bili nekateri za še nadaljno sužnost pod nemškim valpetom, morda celo pod mažarskim, ker bode baje narejen v obliki križa, da nekateri hočejo komunizem, drugi demokratizem, tretji republiko, četrti centralizacijo, peti federativno republiko, šesti kralja, sedmi Jugoslavijo, osmi državo SHS, eni veliko Slovenijo, drugi veliko Hrvatsko, tretji veliko Srbijo, in še tako dalje, kakoršen je že ves sedanji jugoslovanski kaos in to v tem tako strašansko kritičnem času. Vse hočejo, vse zahtevajo, o vsem razpravljajo, za vse se tepo, samo svobode nočejo, po svobodi in mednarodni neodvinosti pa nihče ne kriči.

Živi mrlič, ki čaka samo na "gnaden-štos!"

V Ameriki je bilo enako. Tako obskurna oseba, kakor je bil Kristan, ki ni znal družega, kakor namazan jezik je imel, pa je vse drlo za njim, pa mu je zaslepljeno ljudstvo denarja kar nametalo, da je šel vesel, v prvem razredu kot kak milijoner domov. In danes to naše ljudstvo v Ameriki vidi in ve, kako je bilo prevarano. Pa ali se ta "živi mrtvec" zgane, da bi vsaj zahteval račun, da bi tiral na odgovor tiste, ki so ga osleparili, ki so mu iztisnili krvave žulje iz žepov? O, kaj še! Sedaj samo čaka, kedaj bode prišel Kristan II., da ga bode še bolj ociganil in kakor smo obveščeni, se eden že dviga. Da, kjer narod propade in izgubi samega sebe, tam je potem krasno polje za razne Trotkije, Kristane in enako golazen. Narod pa pri tem vselej gine in gine in tudi — pogine.

Kdor hoče narodu v resnici dobro, proč z njim. Na križ z njim!

Mir kazi!

Sovražnik naroda je!

Zakaj?

Zato ker "voditelji" tako pravijo! Je li res ali ni res, za to živi mrlič ne vpraša.

TEDENSKI POLITIČNI PREGLED

KONGRES NA DELU.

Washington, D. C., 6. dec.—Danes se je tu v državnem kapitolu sestel šestinšestdeseti kongres. Bela hiša je bila baje vsa okinčana, ko so prihajali v kapitol zastopniki raznih držav. Na dnevnem redu imajo več zelo važnih vprašanj, ki se tičejo ne samo Amerike, temveč cellega sveta. Največ težav dela vprašanje, naj se li tujemu priseljevanju zapro vrata ali naj se isto gleda z mirnimi očmi, da privede nas in naše razmere v slab položaj. Pripravljenih imajo že več predlogov glede tega vprašanja. Zelo pa so naklonjeni misli, da se priseljevanje popolnoma ustavi, ker Japonska vlada zelo gleda na to, če bomo enako postopali proti drugim narodnostim kakor proti rumenemu plemenu. Proti priseljevanju je tudi Delavska Federacija, ki trdi, da je za domače ljudstvo dovolj dela doma, in da se ni bati nobene krize na našem industrijskem polju, ako le ne dopustimo, da bi tuji prišli in nam kradli zaslužek na domačih tleh. Seveda iz tega stališča ima Amerikanska Delavska Federacija popolnoma prav! Če bo tok priseljenstva še kaj časa trajal, bo v resnici zavladalo brezdjelje tudi v tej deželi, kar se že zelo pozna v zadnji polovici letošnjega leta. — Vsled tega se splošno pričakuje, ostrejših odreb za priseljevanje tujcev v Ameriko.

Radi zelo zamotanega kalifornijskega vprašanja, ki je povzročilo zelo kritične odnose med Japonsko in Združenimi Državami Amerikanskimi, je pa tudi pričakovati, da se bodo skušali odtegniti vsakim ne-ljubim posledicam, ki bi mogle nastati iz tega, ko bi Amerika dajala drugim narodom večje predprave, kakor japonskemu narodu. V kapitolu trajajo dolga posvetovanja radi teh vprašanj. Vendar pa bodo morali stvar v kratkem rešiti in priti s svojo barvo na dan.

ARGENTINIJA NE MARA LIGE NARODOV.

Ženeva, Švica, 5. dec.—Kakor se poroča iz Ženeve v Švici je Argentinijska izstopila iz lige narodov. Zastopnik Argentinijske je baje včeraj predložil noto svoje vlade predsedniku lige narodov Pavlu Hymansu. Nota naznanja da mora zastopstvo Argentinijske zapustiti zborovanje lige narodov ter da Argentinijska kot taka izstopa iz Evropske mešanice. Vzrok, da je Argentinijska obrnila hrbet ligi narodov je ta, ker niso hoteli poslušati njenih pametnih predlogov in nasvetov. Kakor poročajo, se je baje ravno Francija izkazala za največjo nasprotnico njenih predlogov. Celotno stvar so baje hoteli zavleči do prihodnjega zasedanja, kar pa Argentinijska ni sprejela in je raje pretrgala vsako vez z ligo narodov, kjer imajo glavno besedo in glavno vlogo stari dobro poznani evropski kramarji.

Izstop te največje južnoameriške republike je baje povzročil precej-

KOLEDAR AVE MARIA ZA LETO 1921.

smo razposlali vsem cenjenim naročnikom predplačnikom. Razposlali smo ga tudi na vse cenjene gg. zastopnike po vseh naselbinah. Prijeli smo že obilo zahvalnih pisem, v katerih se rojaki zahvaljujejo za krasno delo. — Koledar stane 50c. — V stari kraj ga pošiljamo za 60c. Vsa naročila naslovite na: "AVE MARIA" 1849 W. 22nd St. reet Chicago, Ill.

šno paniko v krogih lige narodov. Kot se sliši poizkušajo evropski kramarji na vse načine, kako bi bilo mogoče, da bi obdržalo Argentinijo v ligi narodov. Najbrže jim je malo mar za Argentinijo kot tako, toda če bi ta država zaprla vrata od svoje bogate žitnice in svoje bogate zaloge klavne živine, bi se začeli bolj brigati za njo.

KONŠTANTIN SE VRNE NA PRESTOL.

Atene, Grško, 6. dec.—Plebiscit po celi Grški je te dni odločil, naj se izroči prestol bivšemu kralju Konstantinu. Venizelosova stranka je propadla z veliko manjšino. Monarhisti slave svojo zmago po vsej državi. Kako stališče bo Grška zavzemala odslej naprej na mednarodnem polju, je težko uganiti. Zavezniki so baje presenečeni do kraja radi tega ukrepa grškega naroda.—Kakšno stališče bodo zavezniki zavzeli napram Grški, se pa tudi ne da predstaviti v pravi luči.

ŠKANDAL V GLEDALIŠČU.

Chicago, Ill., 5. dec.—V gledališču, ki se imenuje Haymarket theater, se je vnel pravcati pretep, ko so naznanili občinstvu, da izid rokborbe med Grkom Viljemom Demetral in Rusom Jackom Linovom še ni končan in da se ne da izreči pravilne sodbe o izidu rokborbe.—Na to izjavo je postalo občinstvo razjarjeno in je začelo razbijati seže po dvorani. Če bi ne prihitel v pravem času odelek policije, bi množica še marsikaj poškodavala.

POTRES V ALBANIJI.

Avlona, Albanija, 6. dec.—Močni sunki potresa so razrušili nešteto domov v telepenskem okrožju v Albaniji. Poroča se, da je uničilo več kot 15.000 osebam domove in stanovanja. Neka ameriška pomožna postaja Rdečega križa ki se muči v tamkajšnji okolici rešuje z vsemu silami bedno prebivalstvo nesrečne Albanije.

VILJEM SME ITI NAZAJ V NEMČIJO.

Ženeva, Švica, 6. dec.—Poroča se, da so se zastopniki evropskih veslesil udali predlogu, da se dovoli

bivšim kraljevskim rodovinom centralnih držav povratek nazaj v njihovo domovino, ako si sami tako žele.

KITAJSKA IN RUSIJA KUJETE ZVEZO.

Berlin, 6. dec.—Berotinska poročila naznanjajo, da se skuša Rusija zvezati s Kitajsko za odpor proti Japoniki. Rusija ima baje pripravljenih za večjo število dobro izurjenih armadnih častnikov, da odidejo v najkrajšem času na Kitajsko, in začnejo tamkaj vežbati in urejevati močno kitajsko armado.

Vse to se dela, da se prepriča Japoniki njene naklepe, ki jih name-rava izvesti v doglednem času na daljnem iztoku. Zadnja odkritja japonskih monarhističnih načrtov kažejo, da je Japonika do kraja odločena, da zaslužni daljni iztok tudi s silo če bo treba. Če je resnica, da bo Rusija v stanu podpirati Kitajsko in izuriti kitajsko armado v pravo moderno vojno mahinacijo, bo to velika preglavica in nadloga za Japoniko.

BROOKLYN JE PRESTAL NEKOLIKO VOJNEGA STRAHU.

New York, 5. dec.—Danes zvečer se je vnela neka z municijo naložena ladija, ki je ravno dospela v državno pristanišče v Fort Hamilton, Brooklyn. Posledica tega so bile silne eksplozije, tako, da se je tresla vsa okolica. Daleč na okoli so popokale šipe po oknih. Človeških žrtev menda ni nobenih. Takoj po prvi eksploziji je policija odredila, da so se izpraznile vse hiše v bližnji okolici, ker je bilo na ladiji veliko bomb, ki bi lahko povzročile grozno škodo, ko bi se bile vnele.

Takoj zraven obrežja gre cesta, kjer je vedno polno avtomobilov.—Nekaj avtomobilistov je bilo baje lahko ranjenih od izstrelkov granat.

ROPAR V GLEDALIŠČU.

Chicago, 6. dec.—V Crown Wande-bild-Theater, 1505 W. Division St. se je izvršil včeraj popoldne med predstavo drzen roparski napad.

Gospa Ana Pravman, ki je nastavljena tamkaj kot blagajničarka, je povedala sledeče: "Ravno, ko

sem odprla veliko blagajno je stopil izza nje pred mene neki mož in mi nastavlil samokres na čelo. Nato me je podrl na tla, mi zvezal roke na hrbtu ter mu zamašil usta z žepnim robcem. Ko je bil z menoj gotov, se je spravil nad blagajno, jaz pa sem postala nezavestna".

Šele čez nekaj ur so jo našli v njenem obupnem položaju. Ko se je zopet zavedla, se je namreč privabila k vratom dvorane in je stem opozorila občinstvo pri vratih, da je poklicalo druge uslužbence gledališča. Priti je moral zdravnik, ki je siroti toliko pomagal, da je sploh mogla govoriti.—Ropar ni dobil posebno mastnega plena, ker se mu ni posrečilo odpreti majhnega notranjega predala, kjer je bil denar od sobote.—Ropar je srednje postave, temne polti in dobro oblečen.

KITAJEC OPOZARJA AMERIKO NA JAPONSKO NEVARNOST.

Neki uplivni kitajski diplomat je te dni opozoril ameriške vladne kroge, na resno nevarnost, ki preti Ameriki od strani Japonske. Povedal je da Japonska hiti z vsjo naglico v grajenjem podmorskih čolnov naj-novejšega tipa. Gotovo je da militariistična Japonska si ne gradi submarinov za igrače, je povedal odlični Kitajec. Pred vsem je pa zelo značilno, če pogledamo v vse Britanske publikacije, tam se dan za dnevom povdarja, da podmorski čol-ni niso nobena nevarnost za moder-no vojno brodoge današnjega dne. Vse to priča da zvita Anglija ima svoje prste v Japonski zaroti, ter da ničesar ne želi bolj, kakor da bi Ameriška javnost prezrla to največjo nevarnost in jo ne spoznala za nevarno. Zakaj najbolj zahrbtne sovražnice Amerike so danes ravno Japonska in zvita Anglija. Dal Bog da bi se Ameriškim vladnim krogom odprle oči še pravičasno!

SLAVNEMU OBČINSTVU

naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinovne cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko.—Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljšee in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

SLOVENSKI TRGOVCI OGLAŠAJTE SVOJA PODJETJA V "EDINOST"!

Društvo Sv. Franciška Seraf. K. S. K. Jednote ima svoje seje vsako drugo soboto v mesecu na 2 St. Mark's Place, New York, N. Y. Sprejema člane od 16-50 leta za zavarovalnico \$250.00, \$500.00 in \$1000.00 in bolniško podporo. Zavedni rojaki, pristopite k temu prekoristnemu društvu, ki je eno izmed naj-agilnejših v New Yorku.

SLOV. KAT. PEVSKO DRUŠTVO "LIRA"

Slov. Kat. pevsko društvo Lira, Cleveland, Ohio.—Predsednik: Anton Grdi na, 1052 E. 62 St. Podpredsednik in pe-vovodja: Matej Holmar 1109 Norwood Rd. Tajnik in zapisnikar: Ignacij Zupan-čič 1173 Norwood Rd. Blag. Fr. Matja-šič, 6515 Edna Ave. Oblektor: Anton Hlabše str. Pevske vaje so vsaki tork četrtak in soboto ob pol 8 uri zvečer. Se ja vsaki prvi tork v mesecu.

NAROČNIKOM MOHORJEVIH KNJIG.

—Naznanjamo, da prejmemo v nekaj dneh iz stare domovine "Mohorjeve knjige."—Vsi, ki si žele Mohorjevih knjig, naj iste takoj naroče pri našem upravništvu.

Cena \$2.20

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC mesar

Priporoča Slovincem in Hrvatom mojo dobro in okusno mesnico.

Vsaki dan sveže meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase — doma delane vedno na razpolago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE

Božični prazniki se bližajo. V tem času hote ali ne hote bolj pogosto mislimo na svoje onkraj oceana.

Potovanje v stari kraj. Ako ste namenjeni potovati v stari kraj in obhajati praznike v krogu svojih dragih, potem je sedaj čas, da se odločite na orhod in si preskrbite parnik in drugo. Za ta slučaj Vam naša trvdka nudi točno in pošteno postrežbo. Najboljše priloznosti na razpolago so:

Parnik za Trst: 10. nov. Pannonia, — 18. nov. Belvedere, 3. dec. Argentina in 22. dec. President Wilson. To so vsj parniki, ki gredo direktno na Trst, (Ako pa hočete iti na Genovo in potem z vlakom na Trst, kar Vam razne firme neodkrito ponujajo, Vam pa tudi mi lahko postrežemo.) Pišite po voznj red.

Parniki na Havre in Cherburg: 11. nov. Imperator, — 13. nov. La Lorraine, 20. nov. La Touraine, — 23. nov. Aquitania, — 25. nov. Caronia, — 27. nov. La Savoie, — 1. dec. La France, — 4. dec. Rochambeau, — 9. dec. Imperator, — 9. dec. Saksonia, — 11. decembra La Lorraine, — 14. dec. Aquitania.

Iz starega kraja je že prišlo na stotine potnikov — bratov, sester, otrok, starišev, nevest, prijateljev itd., za katere je naša trvdka napravila potrebne listine in jim poslala, oziroma preskrbela karte. Številna zahvalna pisma pričajo, da naša trvdka stori za potnike toliko, kolikor: se sploh da storiti. — Mnogi rojaki kupijo v svojem kraju karte za svoje sorodnike, a ko isti pridejo v New York in imajo sitnostj na Ellis Islandu, pa nas prosijo za pomoč. Treba je, da na to naprej mislite in si tako prihranite nepotrebne sitnosti in stroške. Ako ste toraj namenjeni dobiti kako osebo iz starega kraja, potem je Vam in Vašemu potniku v korist, da naši trvdki poverite tozadevne posle.

Pošiljanje denarja. Ze od nekdanj pošiljajo ameriški rojaki svojcem v stari kraj denarna darila za praznike, v tem večji meri pa bodo to storili sedaj, ko je v starem kraju potreba toliko večja. Tudi v tem glučaju Vam more biti naša trvdka na razpolago. Naše cene so vedno med najnižjimi in tudi v točnosti na zaostaja naša trvdka med najtočnejšimi.

Za nadaljna pojasnila pišite na:

LEO ZAKRAJSEK
70--9th Ave., New York, N. Y.

POKLIČITE NAS!

Kadar potrebujete Avtomobile za poroke, krstinje, kakor tudi pogrebne sprevede. V enakih slučajih se uljudno priporočam vsem Slovincem.

ANDREW GLAVACH
1828 West 22nd Street
Chicago, Ill.

"Kadar pokličete na telefon, rabi-te vedno šte. Canal 5889."

NAZNANILO

Cenjenim rojakom v Chicago naznanjam, da sem odprl svojo lastno krojačnico na 1915 West 21st Pl. Rojakom se toplo priporočam za napravo zimskih sukenj in najnovejših oblek.

Predno kupite obleko v trgovini, pridite in oglejte si moje cene.

MOJE GESLO JE:

Poštena in točna postrežba.

Nizke cene!

Blago prve vrste!

Rojakem se priporočam.

Frank Zavolovšek

1915 WEST 21st PL.,

CHICAGO, ILL.

PAVLE ZGAGA

Gaspud redaktor!

S prejšnjem gaspudam redaktorjem sma bla narveč prjatla, vani sa mi rekli "ti" jest pa nim "vani". Večkrat sm jim kej pametnga pavajdu, pa sa me zmirej rad paslušal. Jest mislim, da se boma tud midva doubru zestapila, kejne, gaspud redaktor?

Prec po tist miteng, kokr sm jim una rajza pisov, sm šu v Najork k mujme brat Petre, deb kakšna kompanija uštiftala. Veja, muj brat Peter pa naj taku naučen, kokr bse kakšn mislu. Van ma preteto dobre zvazje s Čikaga in Želetom. Še predn sm k nem pršu, je biu že zvajdu po telegraf, de sa prejšnga redakterja vad Edinast zaprl. Preteto bod, zdej sa ja pa staknil, boja saj vedl za naprej, kaj se tu prau, munšajn kuhat!

Nezadne sma se zmajnila s Petram, de jeh grema mau abiskat. Van se je od kraja mau branu, pol je pa vseglj šu. Vani s na morja mislt, keku sa ble un gaspud vesel, ko sa zgedal mujga brata Petra.

— "Ooo, muj Petarček je tjujajle! Pajd nu sm, pajd de te še jankart kjušnem, ti moja srčna kjust, ti prelub krempelček muj, ti presrčkana kruota moja! Keku sm srečen, de te še jankart vidm prednu umrem!

Mujm brate Petre se je kar inak sturlu; van s naj nekul mislu, de ga maja gaspud teku rad. —

"Nejm na zemerja, gaspud, če sm včas kakšna zinu prot jem! Jest jeh najsm mislu s tem jezet."

"Keku tpa čem zemert, se vajm, de si Rajbenčan. Vsakukart sm biu veseu, kadar sm dabi u tvoje cajtenge. Če s ja prou fajna pa rajbenšku urajzu, sm djau; lajte si nu, se naj zestonj Rajbenčan, kadar si se pa prou fajna pa rajbenšku nasmulu, sm se pa tud smejau. Vidš, teku je blu zmirej vesjale pr naš hiš."

"No, semu, de jeh najsem jezju."

"O, ne. Ti sme zmirej u dobra vola spravu;; kadar sm pa tista "Prasveta" u roke uzeu, sm ratu pa prec navoln."

"Kakšna praseta?"

"Ne praseta, — "prasveta" sm djau, kajs gluh? — Tisti prasetarji, — vidiš zdej se je pa še mjan zarjaklu, — tisti mešetarji, ki skup mašija tiste cajtenge, ki sa jeh krstil "Prasveta", sa teku naumen, de se jem kar šajn dela ukul glave, čeprou miselja, de sa strašnu kšajt. Zmirej se mi zdi škoda ze cajt, kadar se zmotm in preberm kakšna madrúst z nihoveh cajteng. Keku pa ti Pavle prauš?"

"Jest glih taku mislim, gspud. Kter pišeja "meteorite", kažeja glih tulk bistroumnast, kukr tistu zlatu tjale u Egipt."

"Pa še ana jem bom pavajdu!

Unkart sma se pagovarjala z mojo staro doma od ta visoke palitke. "Vidš, stara," sm ji djau, "jest be tud prec ratu sacjalist, kob se te le ludje teku brigal za delavske karisti, kukr se brigaja ze karisti svojih aržet. Nu, kajpek, de sa tud izjeme, kukr n. pr. gspud Kristan. Se nam saj naj treba kesat, de sma mu dajal gnar. Zdej je šou u star krej, pa je kupu cela Koroška in cela Primorska ze tist gnar, pa mu bo še tulk ostalo, de se bo lehku fršt klas nezaj prpjalu, — marbet mu je še tulk ostalu, de sploh na bo več nezaj hodu. Teku je, bužarona! Pol pa še ana! Tajga tud na morm zestopt, ne kašna viža misja sacjalisti delavstvu pamagat če mu hočja nerpaprej vera veničt. Je vse zestoj, nisa ne pravm konc zegrabil, pa nisa! Mjan se glih teku zdi, kukr čeb tli krava pamouzt, pa bja se rjep vlajkli, nemest za vime. Naj rajs teku, stara?"

"Ti ta star s ana šema, vajš!"

"Kaj s pa ti Pavle djau netu?"

"Kaj bom djau? Mouču sm, pa sm s mislu: jest že na pujdem k sacjalistom, moja ta stara nej pa kar gre."

"Zekaj pa glih tvoja ta stara?"

"Zetu, ka najma družga kukr doug jazek, kukr sacjalisti. Naš Petar je djau: gliha vkup štriha. Al naj rajs taku?"

"I, kakupek! Pa s ji tu pavajdu?"

"Naka, tajga ji pa že najsem pavajdu."

"Zekaj pa ne?"

"Veja, gspud, vani sa pa tud mau preveč firbčen. Ka morja glih vse vajdet? Jemnasta, pa še zdej u kejh sa teku firbčen! Ka be ble vani ožajan, kukr sm jest, bse kmau naučli, de se na smaj žjani vsega pavejdat."

"Ti Petar s pa dons teku tih. Daj nu še ti kaj pavajdi! Kaj sa pa Saksarju ata djau, ko sa zvajdli, de sem jest u kejh?"

"Od Saksarjuga ateta nej boja pa kar tih. Saksarju ate sa se mi zadne cajte prou pa voreng zemerli."

"Bajž nu!"

"Rajs, rajs!"

"Pa ne, deb se bli spet ne frišnu

ožjanil?"

"Nu, glih še tistga se manka. — Zdej jem greja vse druge muhe pa glau, teku, de je že tud mjan preveč."

"Tacol, kaj ga pa spet lomja?"

"Ze obrmežnarja se rineja, pa ze petrona vseh mehov b se rad neprauli. Sej praum, ke b mogli mi videt tiste pratke, kse boja drukale čez stu lajt, pa kaj, k jeh na morma videt. Jest mislem, da boja tud Saksarju ata nemalani med svetnikm: z ana roka boja kajfež držal, z ana nuga boja pa meh tlačil."

"Vajš kaj, ti s pa useglj mau preveč navihan. Teku pa že na smajš govort. — Al naj rajs, Pavle?"

"Veja, gspud, jest morm damu; vana m je rjakla, naj se ahtam. Petar mora pa tud še kaj nepisat ze svoje cajtenge. Se boma pa še druga rajza mau aglasila, če jem je pa vol; sej jeh mende še na boja prec abajšli."

"Tega pa še sam na vajm prou dabru. Vel-sm biu zlo veseu, de sta prišla! Pa kmal spet pridta kaj ne akul!"

"Šur, zekaj pa ne? Zdej pa z bogam, gspud, pa nej se jem nikar neč na fržmaga."

"O, zekaj se m bo fržmagalu?" Se vama še ankrat prou lepu zehvalm, de sta me pršla abiskat. — Gudbaj, pa gspuda obrmežnarja na pazabte pazdraut!"

"O, že dabru. — Gudbaj!"

Vidja, gspud redaktor, teku smo se mel pr ta starm gspudi redakttri u kejh. Le nej se merkaja, de se tud jem na bo kej tačga zgudlo! — Zdej jeh pa lepu pazdraum

Vaš Paule.

Ribničan je prvič videl automobil, ki je prišel skozi Ribnico. Nekaj časa ga gleda, gleda. Nikjer ne vidi ne stroja, kakor pri vlaklu, niti konja, nihče ga ne peha in nihče ne vleče, pa vendar gre tako lepo naprej. Kaj bi to bilo?

"Ej, to je hudičeva šajtrga", pravi resno in odide s strahom.

— Kako? Ti boš poslal svojo ženo na deželo na počitnice?

— Da. Povem ti, da sem potreben malo oddiha.

— "Izgubljeni sin je bil vseeno dober človek," pravi farmar.

— "Zakaj?"

— "Ker je sam šel domu k očetu, namesto, da bi bžojavil po denar."

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Slaven že več kot 50 let.

Glejte za tvorniško znamko SIDRO.

ZAKAJ PLAČEVATI PREVEČ?

TAKO naj bi se vprašal vsakdo, ki potrebuje ali bo kedaj potreboval kakih notarskih del. Razni zakoniti agentje odirajo naše ljudstvo da je groza. Vsakdo ki plača več kot potrebno, meče proč denar!

RADI TEGA, naznanjamo slavnemu občinstvu v Chicagi in okolici, kakor tudi širom Amerike, da doli podpisana izdelujeva vsa notarske dela najceneje med vsemi!

NIHČE Vam ne bo naredil prošnje (affidavit) za dobiti svoje domače iz stare domovine ceneje kot mi!

KADAR ŽELITE dobiti svoje domače ali svoje prijatelje iz stare domovine, tedaj pišite nam in mi Vam bomo dali brezplačna navodila.

POMNITE, da je naše geslo: "Točno in pošteno postreči vsakomur, po najnižji ceni!"

Pisma naslavlajte vedno na:

JERIC & ŽELEZNIKAR,

(Slovenska notarja.)

1849 W. 22nd ST.,

CHICAGO, ILL.

Spomnite se svojih domačih!

Božični čas je tisti čas, ko se vsakdo spomni na svoj rojstni kraj, na svoje sorodnike. Zato bo prav, da se jih spomnimo tudi letošnji Božič, jim pošljemo kaj za praznike in jim olajšamo njih bedo.

V takih slučajih pa si zapomnite, da Vam nihče ne bo poslal denarja v stari kraj ceneje, kakor mi, Mi Vam računamo cene istega dne, ko prejmemo Vaš denar.

Sedanje cene za pošiljanje denarja v Jugoslavijo in zasedeno ozemlje so:

300 kron\$ 2.85	50 lir\$ 2.34
400 " 3.79	100 " 4.69
500 " 4.70	200 " 8.88
600 " 5.63	300 " 13.07
700 " 6.56	400 " 17.26
800 " 7.49	500 " 21.45
900 " 8.42	600 " 26.39
1.000 " 9.30	700 " 30.53
5.000 " 46.50	800 " 35.02
10.000 " 89.00	900 " 39.71
		1.000 " 43.90

Vsa pisma naslavlajte na: ..

EDINOST

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

PODPIRAJTE MOŽA, KI VAS PODPIRA.

FRANK SUHADOLNIK

eliko stori za "Ave Maria" in "Edinost," zato ker je navdušen za katoliški tisk.

On je zastopnik za ta dva lista.

Rojaki, ali ne mislite, da tak mož zasluži, da kupujete pri njem on ima VELIKO ZALOGO OBUVAL.

Ljubeznjiva in točna postrežba

6107 St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO.

Pripravite se za neodvisnost

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe priliko in vspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanajst milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med deveto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

Varna banka, kamor nalagate svoj denar.

SLOVENCEM V CHICAGO IN OKOLICI

— Naznanjam da izvršujem vsakovrstne najboljše obleke in površne sukne natančno po meri.

Iz starega novo! Obnošenih oblek ne mečite proč prinesite jih meni da jih Vam očistim in pogladim in imeli boste novo opravo.

Kadar potrebujete kakih srajc, spodnje obleke, ovratnikov, itd., vse to dobite pri meni po najnižji ceni.

Vsa dela pri meni izvršena so jamčena!

JOHN FABJAN

Slovenski krojač

1932 W. 22nd ST.

CHICAGO, ILL.

AMERISKA SLOVENKA

Urejuje Miss Marica.

AMERIŠKA SLOVENKA.

Cleveland, Ohio. — Dovolite mi, prosim, par vrstic v Vašem cenjenem listu. Popisati hočem, kako žalostno je v tisti družini, kjer se zanemarja vzgoja otrok.

Slovenske matere, držite svoje otroke doma kolikor mogoče! Otrok, ki se celi dan potepa po ulici, ne bo nikoli kaj prida. Posebno pa ne puščajte otrok z doma zvečer. Veliko mater se pritožuje, češ, kaj pa hočem, ko me pa ne ubogajo! Mora te ubogati, samo, če ga znaš prav vzgajiti! Moji me, hvala Bogu, radi ubogajo, pa sem navadna delavka in imajo otroci sami večkrat težko življenje. Žalostno pa je, če je mati lahko doma pri otrocih, pa so ti v kljub temu postopaci. Mati ne sme čakati, da bi otroke oče kaznoval; mater morajo ravno tako ubogati, kakor očeta. Da, ko bi imeli vsi otroci dobre starše, toda dostokrat so otroci nesrečni radi nepremišljenih staršev! Večkrat se zgodi, da je oče dober, pameten, mati pa ne in narobe. Velikokrat se starši ne razumejo popolnoma nič na vzgojo otrok. Vpričo njih govorijo vse mogoče reči, ki silno slabo vplivajo na otroke. Ne držijo jih doma, niti zvečer ne, in dostikrat sploh ne vejo, kje je otrok. Mnogim je tudi popolnoma vseeno, če hodijo otroci v šolo ali ne. Ali ni to zadosti žalostno? — Ali je kaj čudnega, če se potem taki otroci zgubijo? Ali je čudno, če pridejo celo tako daleč, da jih lovijo policmani in jih zapirajo v ječo? Tedaj otrok vpričo: "Pomagaj, mama, pomagaj!" pa je vse zastoj; rodna mati nima nobene prave

vice več do njega in mu ne more pomagati, če se ji še tako smili. Koliko žalost delajo svojim staršem taki otroci! In kdo je tega kriv? Starši sami, ker se niso brigali za to, da bi jih bili prav vzgojili. Slovenske matere, spregledajte, dokler ni prepozno! Ne morete si misliti, koliko žalosti si boste prihranile in koliko veselja si boste pripravile, če se boste brigale za vzgojo svojih otrok! — Lepo pozdravljam vse Slovence in Slovenke širom Amerike, Vam, g. urednik pa želim veliko novih naročnikov!

Jožefa Kastelic.

MESNA JEDILA

Kako se kuha svinjsko meso.

Prasičjevo meso dobro omij s krpico v mlačni vodi. Deni ga vsaj za eno uro v mrzlo vodo, da vse nepotrebne soli ostanejo v vodi, potem ga daj v lonec in prilij toliko vode, da je meso pokrito. Ko je kuhano, ga postavi z ognjišča in pusti v tej juhi toliko časa, da se hladi. Shlajeno vzemi iz juhe, po potrebi leporeži ter kosve na krožniku obložiti z nastrganim hrenom.

MESO V TESTU PEČENO.

Stegno omij v gorki vodi kakor prej in ga namakaj 12 ur v mrzli vodi, da se zmehča. Nato zamesi iz pol kg. najcenejše pšenične moke in mlačne vode testo, ki naj bo mehko kakor vlečeno. Ko se testo malo spočije, ga razvaljaj za prst na debelo in položi v sredo bleka dobro omito in obrisano stegno, ki ga zavij lepo v testo. Nato ga položi na pekačo in peči v peči ali pečici. Od

mrzlega odloči testeno skorjo ter meso rabi kakor kuhano. Tako pečeno stegno se dalje časa ohrani kakor kuhano. Če je meso mladega prašiča ga peči eno uro, staro eno in pol do dve uri.

KAKO SI INTELEGENTEN.

(Nadaljevanje.)

Druga poskušnja tvoje inteligentnosti se imenuje po angleško "motor recreation test".

Vzemi v roke svinčnik in napravi v 30 sekundah na papir kolikor največ pik moreš. Po 30 sekundah jih seštej, da boš videl, koliko si jih naredil. Povprečno nadarjen odrasčen človek jih naredi 190, povprečno nadarjena odrasčena ženska pa jih napravi 170. —

Tretja poskušnja je bralna poskušnja.

Naj ti kdo v kaki knjigi izbere odstavek ki ga nisi še nikdar slišal. Prečitaj ga kolikor mogoče hitro, vendar tako, da boš razumel smisel tega, kar bereš in da boš besede popolnoma pravilno izgovarjal. Srednje inteligentni človek prečita v eni minuti 120 besed.

Četrta poskušnja je poskušnja razuma.

Prečitaj odstavek, kakor pri tretji poskušnji. Takoj na to pa sedi in skušaj napisati to, kar si čital in sicer kolikor ogoče z istimi besedami, ki jih ima knjiga. Srednje inteligentni človek bo 40% napisal z istimi besedami, kakor jih je čital, to je, ako je prečital 120 besed, bo porabil 50 istih besed, kakor jih ima knjiga.

Peta poskušnja je poskušnja sestavo besed.

Iz črk a, i, u, d, l, m, sestavi v petih minutah kolikor mogoče veliko besed, Te besede morajo seveda kaj pomeniti. Rabiti pa smeš v isti besedi vsako črko samo po enkrat. Ni pa treba, da bi bile vse te črke v isti besedi. Porabiš jih lahko, kolikor moreš izmed njih. Srednje nadarjen človek bo sestavil 15 besed.

Šesta poskušnja je poskušnja pozornosti.

Vzemi štiri številke na pr. 8, 1, 6, 4. Sestavi potem gledaje na te štiri številke hitro različne spremembe v vrsti kakor si slede te številke. Na p. 8, 4, 6, 1, 8, 1, 6, 4. Srednje nadarjen človek naredi na ta način 10 različnih skupin v eni minuti.

Sedma poskušnja je pisalna poskušnja.

Napiši kar najlepše moreš v hitrosti kakor navadno pišeš, kak stavek na pr. "Kolikor znamo, toliko veljamo." Ta stavek piši dve minuti zopet in zopet. Po dveh minutah preštej črke, ki si jih napisal. Strešice na črkah in črtice pri "t" šteje tudi za eno črko. Srednje nadarjen človek napiše 85 črk na minuto.

TRINERJEV STENSKI KOLENDAR 1921

je ja^{ko} izviren in zanimiv.

Trinerjev stenski kalendar prinese vedno kaj novega v Vašo hišo. Letos bo članek "Duh obnovitve" vodil Vašo pozornost od splošnega razdejavanja svetovne vojske k obnovenim delavnosti v vseh strokah obrti in trgovine. Ideja je sorodna s Triner's Bitter Wine, ki vedno pomaga obnoviti Vaše zdravje, če imate slab tek, ali če trpite vsled zaprtja ali katerekoli želodčne bolezni. Nadalje Vam bo 15 zemljevidov evropskih dežel kazalo veliko spremembo, povzročeno vsled svetovne vojske, in nove meje Italije, Jugoslavije, Čehoslovaške, Poljske, Ukrajine, Litavske, Rumunije, Nemške i. t. d. Lepota umetnosti in stvarna korist sta tukaj na čudovit način združeni. Pošljite 15 centov za poštnino. — Joseph Triner Company, 1333 - 1345 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

FOR OUR YOUNG FOLKS.

Is it Fair to Give Mother an Evasive and Saucy Answer when she asks you where you have been so Late at Night? — Would that I were a writer, as that I could fully discuss the above subject. As my education was limited to the graduation from an eighth grade and a year or so at a Business College, I am not in a position to offer a flood of words and phrases as would be the case should this be written by a High School or University graduate. I may have been unfortunate not to receive an excellent education, but the Almighty has been good to me and given me a good mother. Like Lincoln I can say, "All that I am and ever hope to be I owe to my angel mother".

It is neither fair nor just to give mother an evasive and saucy answer when she asks where you have been so late at night. Your mother is the one, who takes the most interest in you and it grieves her if she hears any one say a word against you. It is your mother who will sit by your bedside night and day, when you are ill and it is she, who will then cool your parched lips and tongue when you are sick. It is your mother who will pray with you that the Almighty may take the pain from you. It is she, who is also willing to take the pain from you only to suffer it herself, if it be possible.

When you go wrong, who is it that will remain at your side at any cost? It is your mother. If everybody in the world has turned against you, it is your mother, who will plead for you. It is also she who will plead for you. It is also she who worries about your well being at night when you are not at home. If any of the readers had brothers who were in the World War, they will know how their mother's were worried about their boys. I had two brothers in France and one down South during this time. Many are times that I heard mother say, "I wonder how the boys are tonight, whether they are comfortable. I wish I could help them."

To give mother an evasive and saucy answer is improper and impolite at any time. Supposing there were others present, say somebody who had always respected you, would hear you snub mother or give her a saucy answer. Do you think that you would still command the respect of the third party?

I have now given a few reasons why it is saucy answer when she asks you where you have been so late at night. Now I am going to give the principal and primary reason why it is wrong. The Fourth Commandment of God says, "Honor Thy Father and Mother, so that it

may go well with Thee and Thou Mayest Live long on Earth." According to this it is offensive to God to be snubbish and saucy to your parents, as to se so is not showing them the honor and respect that is due to them, for next to God they are our greatest benefactors. Our parents are only taking His place here on earth. We also know that the Fourth Commandment is the only one to which the Almighty has attached a promise if it is carried out.

Let us then at all times respect and honor our mother. Let us do what we can for her while she is here. She will always be a friend in our need. God bless our Mother. — "BLONDIE", Milwaukee, Wis.

GEMS.

If man's reason could comprehend the works of God they would no longer be wonderful.

Among so-called Christians how many accept all the doctrines that Christ taught?

Reason may be deceived, but real faith never, because the latter is grounded on the bedrock of humility which reposes on God.

The greatest saints loved solitude, yet nevertheless they were always ready to leave their retreats in order to minister to others.

We are each given a little time called life — to perform a stupendous work: producing flowers fit for heaven; yet how many busy themselves plucking the wild flowers of pleasure, while their plot of ground produces only thorns, to be gathered by the reaper Death.

A wet dry.

Patient Parent: Well, child, what on earth's the matter now?

Young Hopeful (who been bathing with his bigger brother): Willy dropped the towel in the water and he's dried me wetter than I was before. — Passing Show (London).

A little mixed.

Sunday School Teacher: "Charlie, have you a verse for me today?"

Charlie (four years old, a new member of the infant class): "Blessed are the dressmakers."

Teacher (mildly): "You haven't quite right. Try again."

Charlie: "Blessed are the tape measures."

It was plain to be seen what had been going on in Charlie's home that week.

OBVESTILO!

Tem potom opozarjam slavno slovensko občinstvo na mojo lepo urejeno in opremljeno ter prvo in edino

Jugoslovansko trgovino s cvetjem

(cvetličarno)

Priporočam se kot zaveden Hrvat in Jugoslovan tudi slovenskemu občinstvu, da se v vsakem slučaju potrebe, kakor za slavnosti, ženitovanja, krste in podobne prireditve in dogodke za cvetje obračajo zanesljivo na mene, nadalje v slučajih pogreba za razno cvetje in vence. Jamčim, da bom vsakogar po svoji najboljši moči zadovoljil.

Zlasti se priporočam vsem slovenskim društvom, da se v vsakem slučaju obrnejo z vsem zaupanjem na mene, bodisi za preskrbljenje cvetlic, vencev ali tudi automobilov.

Vinko Arbanas

1320 W. 18th St.

Svoji k svojim!

Chicago, Ill.

Jugoslovan k Jugoslovanu

Med Throop in Blue Island

Tel. Canal 4340

JAVNA ZAHVALA! Cenjeni g. J. Wahčić: — Jaz sem rabila Vašo hvale vredno ALPENTINKURO za lase za katero se Vam najlepše zahvalim, lasje so mi takoj prenehali spadati in so mi gosti dolgi in krasno narastli, želim Vas priporočati vsakemu, kateri bo v taki potrebi ko sem bila jaz, da nisem rabila Vaše tinkture bi vse lase zgubila, zatoraj se Vam še enkrat lepo zahvalim, Vaša rojakinja.

Mrs. Anna Beketich, 314 Second Ave. Johnstown, Pa. Alpenpomada za moške brke in brado. Bruslaintinktura za sive lase od katere postanejo moškimi in ženam popolnoma naravno lasje kakorane ste v mladosti imeli. Wahčić Fluid ozdravi vsaki najstariji Revmatizem, kostobol, v rokah, nogah ali križicah se ozdravi v 5-tih dneh popolnoma. Rane, opekline, hule, turove, kraste, grinte in lišaje, potne noge, kurje očesa, bradovice, debelo kožo na nogah in ozeblina, vse tej bolezni se v 3 dneh popolnoma ozdravi.

Pišite takoj po cenik in krasni žepni KOLENDAR za leto 1920 pošljem popolnoma zastonj.

JAKOB WAHCIC
6702 Bonna Ave N. E. Cleveland, O.

KRIZARJI.

Zgodovinski roman v štirih delih.
Spisal: H. Sienkiewicz.
Poslov.: Podravski.
(Dalje.)

Njen nekdanji snubač, Čtan iz Rogove, ki se je pozneje oženil s hčerko nekega kmeta, ko je pil po maši in v krčmi s starim Volkom iz Brezove, je večkrat dejal:

"Jaz sem se za njo večkrat stregel z vašim sinom, ker sem jo hotel imeti, toda to je bilo tako, kakor bi segal po luni na nebu".

Drugi so glasno priznavali, da take žene nemara ni niti na kraljevem dvoru v Krakovu, ker so poleg njene lepote in bogastva proslavljali tudi njeno nenavadno moč. Čul se je le eden glas, češ, da "je to jedina ženska, ki z vilami podre medveda, in kateri orehov ni bilo treba grizti, ker jih je lahko zdrobila v rokah, kakor bi jih zdrobil z mlinskim kamnom". Tako so jo proslavljali po vsej krešnjevski župniji ter po vseh sosednih vaseh in celo v vojvodini seradski. Vsekako pa je niso zavidali Zbišku iz Bogdanca, ker on je vžival veliko bojno slavo, kakor nihče drugi po vsej okolici.

Mladi plemiči in bojarji so si vzajemno pripovedovali cele historije o Nemcih, kako jih je namlatil v bojih pod Vitoldom ter v dvobojih na poteptani zemlji. Govorili so, da mu nobeden ni mogel biti kos, da jih je v Marburgu dvanajst vrgel s konja, med njimi tudi brata velikega mojstra, Ulrika; da se je mogel boriti s krakovskimi vitezi in da je nepremagljivi Črni Zaviš bil njegov iskren prijatelj.

Nekateri tako nenavadnim glasovom niso hoteli verjeti, ko se je pa vrtel nekoč razgovor o tem, koga naj izvolijo vitezi iz okolice za svojega vodjo, ako bo treba oditi v boj, so ti dejali: "koga drugega nego Zbiška", ter so se še le po njem spomnili kosmatega Čtana iz Rogove in drugih plemičev, ki so v junastvu in v vitežkem obnašanju daleč zaostajali za mladim gospodarjem iz Bogdanca.

Poleg velike slave se je odlikoval tudi z velikim bogastvom. Z Jagjenko je dobil Močidol in opatovo zemljišče, kar res ni bila njegova zasluga, toda on je imel že poprej Spihov z velikimi zakladi, ki jih je že Jurand nakopil, a razun tega so si šepetali ljudje, da toliko kot cele tri ali štiri vasi so vredni konji, suznji, orožje in druge dragotine, katere sta viteza iz Bogdanca zaplenila od svojih sovržnikov.

V vsem tem se je torej videl ne-

PRIPOROČILO SLOVEN-CEM NA ELY. MINN.

—Slovenem na Ely naznam da kandidatiram v mestni odbor za "Aldermana". Kot davkoplačevalec bodem v prvi vrsti vedno delal za korist davkoplačevalcev in korist našega mesta.

Se Vam uljudneje priporočam da oddaste svoj glas dne 7. decembra svojemu rojaku.

Štefan Koval, Ely, Minn.

VAŠA OBLEKA

bo zgledala kot nova ako jo prinese- te nam čistiti, barvati ali popraviti. Mi tudi Vašo staro obleko prenaredimo po novi modi.

FRANK'S DRY CLEANING CO.

Telefon: Central in Rosedale 5694

Delavnica in urad

1361 EAST 55th ST.

nasproti Lake Shore Banke.

COLLINGSWOOD — PODRUŽNICA

15513 WATERLOO RD.

kak poseben blagoslov božji nad rodod Gradovcev, z grbom Tope podkve, ki je še pred nedavnim tako globoko padel, da razun praznega Bogdanca ni imel ničesar, sedaj pa se je dvigal nad vse druge rodove po okolici. "Po požaru je v Bogdancu ostala samo jedna pokvečena hiša", — so govorili ljudje — "ter sta radi pomanjkanja delavnih rok morala dati vse zemljišče opatu v najem, sedaj pa si ondi stavita že graščino!" In vsi so se temu jako čudili, ker pa so ob enem tudi slutili, da gredo nasproti velikim dogodkom in da je po volji božji bil to le prirojen napredek, radi tega v tem občudovanju ni bilo nikake nevošnjivosti. Vsa okolica je bila nasprotno ponosna na ta viteza iz Bogdanca ter se je celo bahala z njima. Ona sta bila najboljši dokaz, kaj vse more doseči krepka plemenitaška desnica v zvezi z junaškim srcem in z viteško nevtrajnostjo. Marsikateri je tudi pri pogledu na nju nakrat začutil, da mu je pretesno v domačem kotu, v svoji rojstni zemlji, in da so za njimi velika bogastva ter prostrane zemlje, ki bi se dale pridobiti na svojo lastno korist, kakor tudi na korist vse kraljevine. In to čustvo je dvigalo moč ne le posameznih rodov, marveč vse okolice tako, kakor kvas dviga testo, ki mora kipniti. Kralj, ki je ljubil mir, in modri krakovski velikaši so mogli še za nekaj časa zadrževati to moč ter odgoditi to usodepolno vojno z mrzkim sovržnikom še za kako leto, toda nikaka človeška moč je ni mogla popolnoma potlačiti, niti pridržati onega poleta, s katerim se zo velikim ciljem povznaša vsaka krepka in velika duša.

XXIV.

Matija je doživel srečne dneve v svojem življenju. Pogostoma je govoril svojim sosedom, da je dosegel več nego je pričakoval. Starost mu

je zares že pobelila glavo in brado, ni pa mu odvzela niti zdravja niti moči.

Srce mu je bilo poino takega veselja, kakoršnega ni poznal nikdar poprej. Njegovo nekoč resno lice je bilo čimdalje dobrodušnejše in oči so se mu prijazno smehljale. Bil je prepričan v duši, da je vsaka nezgoda končana za vedno in da mu nikada skrb ne ogreni več življenja, ki je teklo mirno, kakor jasen potočič. Gospodarstvo je šlo kakor po loju. Gozdi so bili najlepše urejeni, na pororanih ogonih je zelenelo vsakovrstno žito; živina se je množila, na travnikih se je paslo štirideset kobil z žrebci, katere je plemič vsaki dan ogledoval; čreda ovac in rogatih koz se je pasla po pašnikih. Bogdanec se je popolnoma spremenil; poprejšnja puščava se je spremenila v bujno in v krasno urejeno okolico, in kdor se jej je prvič približal, je za pazil pred seboj visoko zidovje iz

Če ste varčni pri eni stvari zakaj niste pri drugi?

— Slovenem v Chicagi naznanjam, da izvršujem vsa čevljarska dela najboljša in najhitrejša. Sedaj ko je neznosna draginja, si veliko prihranite, če daste svoje čevlje popraviti. Zalegli Vam bodo kot novi, poleg tega pa ostane Vam v žepu nekaj dolarjev. Moje delo je izvršeno z najboljšimi stroji in je nad vse trpežno. — Poskusite in prepričajte se sami!

Prodajam tudi trakove za čevlje, kakor tudi razne kreme za čiščenje čevljev.

Za vse se Vam priporočam

J. ADAMS,

1845 W. 22nd St., Chicago.

Drs. HOLLANDER Dentists

1355 E. 55th St. vogal St. Clair Ave.
NAD LEKARNO.

Ure od 9. dopoldne do 8. zvečer. Zaprto ob srednjepopolndne in ob nedeljah.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC
6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

"KOLEDARJI."

CENJENIM ROJAKOM širom Amerike naznanjam, da imam v zalogi 8 tisoč velikih stenskih "KOLEDARJEV" za leto 1921, kateri bodo zelo primerni in pravi okrasen za vsako hišo in družino, kakor tudi za poslati jih v staro domovino.

Ko sem se nahajal doma v domovini, sem videl v mnogih krajih moje koledarje od lanske pošiljatve. Doma nimajo koledarjev in ako jim pošljete veliki Ameriški stenski koledar, jim s teh naredite veliko veselje. —

— Letošnji koledarji so eno izmed najboljših kar sem jih še kdaj imel. Pri tem da so 20 x 28 inčev (palcev) veliki, so iz finega papirja, in imajo še posebej dnevna vremenska poročila, in z besedami označene dneve državnih praznikov in drugih zgodovinskih-važnih dnevov Združenih Držav. Na koledarju je tudi slika starca in starke s pesmico v slovenskem in angleškem jeziku, ki je prmerina vsebna in olepšava koledarjem. — Za 25 centov komad pošljem s poštnino vred, bodi si v Ameriki ali v staro domovino.

Pošljite takoj po uzorce in naročite si koledarje v pravem času za v staro domovino. Denar pošljite vselej na:

ANTON GRDINA
1053 E. 62nd St. Cleveland, O.

rdeče opeke, kako se je lesketalo na zlatem solncu, prav kakor se leskečejo zvezde v noči.

Stari Matija se je veselil v svojem srcu tega krasnega napredka in polvoljne usode ter ni ugovarjal, ko so mu ljudje govorili, da ima srečno roko. V jednom letu po rojstvu dvojčkov se je zopet rodil deček, kateremu je dala Jagjenka na čast in na spomin svojega očeta ime Zih. Matija ga je sprejel z največjim veseljem in ni ga niti trohice skrbelo, da odslej razpade premoženje, nabrano v teku več let s tolikim trudom. "Kaj smo imeli?" je rekel nekoč Zbišku. "Ničesar! A vendar nas je Bog blagoslovil. Stari Pakoš iz Sulislavic ima samo jedno kmetijo pa dvaindvajset sinov, ali vendar ne

PO ZNIŽANI CENI!

Pridite in izberite si izmed 2500 hlač ki jih imam v zalozalozgi. Kupite si lahko praznične hlace ali pa za delo. Istotako imam bogato zalogo moških oblek, volnenih srajc za praznike in delavnik. Pri meni dobite tudi najboljša volnene zimske jopiče (sweaters). Vse dajem po znižani cenah!

Za vse se Vam priporočam

JOSEPH FRANEK

1748-1751 W. 18th St. Chicago, Ill.

Društvo Sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 5. leta. — Posmrtnina se plača \$150.00, \$300.00, \$500.00 in \$1000.00, z kolikor se hoče zavarovati. — Rojaki Ne odlašajte in takoj pristopite k našemu društvu. — Za pojasnila vprašajte naše uradnike. — Predsednik Josef Zakrajšek, podpredsednik John Jakšic, tajnik, John Vidervol, zapisnikar Jos. B. Zaversnik, blagajnik Anton Bašča, nadzorniki, Anton Kozelj, Anton Strus, Viktor Kompare, Zdravnik, Dr. J. M. Seliskar, Vrtar, John Peterlin, Spreveditelj, Jos. Zakrajšek ml., Zastavonoša Alojz Somrak. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo.

umirajo gladu. Ali je pa morda malo vasij in gradov v lopovskih križarskih rokah? Ej, ako jim samo gospod Jezus da srečo, bodo imeli vsega dovolj, in ker so križarski gradovi postavljeni iz same opeke, pa jih morda milostljivi kralj nastani ondi za kaštelane."

To pa je bila kaj pomenljiva reč. Križarski red je stal na vrhuncu svoje moči, ter je z bogastvom in množico izurjenih čet nadkriževal vse kraljevine na zapadu, vsekako pa je stari vitez mislil na križarske gradove kakor na bodoča bivališča svojih vnukov. In zares so mnogi tako mislili v Jagiellovem kraljestvu, ne samo radi tega, ker je bil red nastanjen v deželah, ki so bile svoje dni poljske, marveč tudi za to, ker so začutili ono silno moč, ki se je zbudila v prsih naroda ter iskala duška na vseh straneh.

(Dalje prihodnjic.)

SLOVENSKI TRGOVCI IN PODJETNIKI OGLAŠAJTE V "EDINOSTI!"

DRUŠTVO SV. VIDA
STEV. 25
K. S. K. J.

Ima svojo redno mesečno sejo na vsako prvo nedeljo v mesecu v Knauzovi Ivorani, cor. St. Clair Ave. and 62nd Str. N. E.

Uradniki za leto 1920.

Predsednik, Anton Grdina 1053 East 62nd Street., tajnik, Joseph Russ 6517 Bonna Ave. N. E.; zastopnik, Joseph Jgrin 1051 Addison Rd. W.; Društveni tdravnik Dr. J. M. Seliskar na 6127 St. Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvo od 16-ga leta do 50-ga leta starosti in e zavarujejo za posmrtnino \$1000 500.00 ali 250.00 noše društvo plačuje \$6.00 tenske bol. potpore.

Naše društvo sprejme tudi otroke v mladinski oddelek od 1 do 16 leta starosti in e zavarujejo \$100.00: Otroci po 16 etu starosti prestopijo k aktivnim članom in se zavarujejo od \$250.00 do \$1000.00 plačevanje društvenih asov pri sejah od 1 ure dop. in do 5 ure pop.

Novi člani in članice morajo biti preiskani od zdravnika naj kasneje do 15 dne vsacega meseca.

Za vse nadaljna pojasnila se obrnite na gori imenovane uradnike.

Pozor!

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V zalogi imam najfinejše postelje in modroce. raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobilske potrebščine, kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavo elektrike. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA

(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave
Cor. 20th St.
CHICAGO, ILL.

Pozor!

Pozor!

—Ako želite dobrih in trpežnih oblek, površnih sukenj, klobukov, srajc, spodnjih oblačil itd., potem pridite k nam, kjer boste najboljše postreženi v vsakem oziru.

Naše geslo je:
"Enake, poštene in zmerne cene vsem."

JELINEK & MAYER, lastnika
Corner Blue Island Ave., and 18th Street.